

LEIESTAM

Informatieblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, Afdeling Deinze

Verschijnt tweemaandelijks
(niet in juni)
Uitgavekantoor: Deinze nr. 1

Verantwoordelijke uitgever:
Claude GEKIERE

18^e jaargang nr. 1

Herfstlaan 59

FEBRUARI 2010

9800 DEINZE

Hoofdredacteur: Demuyne Guido, Pachtgoeddreef 17, 9031 Drogenen

Onze internet-site: <http://www.vvfdeinze.be>

Activiteiten:

1) Woensdagen 24 februari en 31 maart 2010: Opsporing verzocht: mijn voorouders (telkens van 10 uur tot 12 uur in het stadsarchief van Deinze): begeleiding nieuwe familiekundigen door een bestuurslid van VVF-Deinze.

2) Dinsdag 16 februari 2010 vanaf 20 uur in de benedenzaal van de bibliotheek, Markt te Deinze
Voordracht: **BOUWEN IN DE MIDDELEEUWEN**
Door de heer Chris Weymeis, journalist

3) Vrijdag 9 april 2010 vanaf 20 uur in zaal Guldepoort, Dorpstraat 46 te Machelen-Zulte
Voordracht: **De Tempelorde (Tempeliers) tijdens de kruistochten en in de Lage Landen**
(in samenwerking met Davidsfonds Machelen)
Door de heer Jan Hosten

Hernieuwing lidgelden:

Indien U uw lidmaatschapsbijdrage 2010 (5 €) nog niet zou hebben betaald vragen wij U deze te willen overschrijven op rekening nr. 083-2731167-38 van VVF-Deinze. Nationale leden van VVF zijn niet verplicht om deze bijdrage te storten maar hun bijdrage is steeds van harte welkom.

DE OPRICHTING VAN KANTONS

Bij de studie van de conscriptie (de loting van dienstplichtigen gebeurde in de kantonhoofdplaats), maar bijvoorbeeld ook bij opzoekingen in de archieven van de vredegerichten of de politierechtbanken, is het van belang te weten tot welk kanton een bepaalde gemeente behoorde.

De samenstelling van de kantons is sinds het begin van de Franse Periode enkele keren gewijzigd. Hieronder volgt een overzicht betreffende de kantons die (deels) tot ons werkgebied behoren en de besluiten die tot deze indeling hebben geleid.

1) Het 'arrêté' van het 'comité du Salut public van 14 fructidor III'

Op 9 vendémiaire IV (1 oktober 1795) werden de Oostenrijkse Nederlanden officieel aangehecht bij de Franse republiek.

Oost-Vlaanderen werd het 'département de l' Escaut', het departement van de Schelde, ingedeeld in zevenentwintig administratieve kantons, en 303 gemeenten.

De oorspronkelijke indeling was als volgt:

...

4. Peteghem près Deinse, qui comprend Peteghem, Zulte, Olsene, Machelen, Gotthem, Astene, Deurle, Laethem, Grammene, Wonterghem, Zeveren, Bachte, Maria-Leerne, Deinse, Vynckt, Meyghem et leurs dépendances.

5. Nevele, qui comprend Nevele, Vosselaere, Martens-Leerne, Baerle, Landeghem, Vinderhout, Maria-Kerke, Dronghen, Meerendre, Hansbecke, Bellem, Altere, Loo-ten-Hulle, Pouques, Poessele et leurs dépendances.

...

20. Nazareth, qui comprend Nazareth, Nokere, Wanneghem, Ledde, Heurne, Mullem, Huysse, Cruyshoutem, Ouweghem, Asper, Eeke, Seeverghem, Swynaerde, Saint-Denis-westerem, Aspre et leurs dépendances.

...

2) Wijzigingen onder het 'Directoire'-bewind

Deze indeling werd kort hierna nog tweemaal gewijzigd, na de annexatie van Zeeuws-Vlaanderen, en door het 'arrêté' van Bouteville van 24 pluviôse IV (14 februari 1796):

A. Eerst werden vijf kantons toegevoegd, in totaal vijfendertig gemeenten: Sas-de-Gand (5 gemeenten) L'Ecluse (4 gemeenten) Oostbourg (6 gemeenten) Ysendycke (10 gemeenten) Hulst (10 gemeenten)

B. Op 24 pluviôse IV werden dan drieënveertig administratieve kantons afgebakend:
nr. Kanton gemeenten

...

5 Nevele: Nevele, Aalter, Baarle, Bellem, Drongen, Hansbeke, Landegem, Lotenhulle, Lovendegem, Mariakerke, SintMartens-Leerne, Merendree, Meigem, Poeke, Poesele, Vinderhoute en Vosselare

6 Deinze: Deinze, Astene, Bachte, Deurle, Gottem, Grammene, SintMartens-Lathem, Machelen, Maria-Leerne, Olsene,

Petegem-aan-de-Leie, Vinkt, Wontergem, Zeveren, Zulte

27 Nazareth: Nazareth, Afsnee, Asper, Ouwegem, Kruishoutem, Eke,

Heurne, Huise, Lede, Mullem, Nokere, Sint-Denijs-

Westrem, Zevergem, Zwijnaarde, Zingem, Wannegem

...

De administratieve kantons werden in het jaar VIII (1799-1800) opgeheven, en alle gemeenten kregen opnieuw gemeentelijke bevoegdheden (in de eerste jaren van de Franse Periode diende men zich voor een aantal bevoegdheden die thans als gemeentelijk worden beschouwd (vb. trouwen (zie verder)), te wenden tot de kantonhoofdplaats). De kantonale structuur leefde wel verder in de jurisprudentiële organisatie. De kantons maakten echter opnieuw gevoelige veranderingen door, niet in het minst om ze in te passen in de nieuwe arrondissementele indeling van het 'département'.

Er waren immers vier administratieve arrondissementen opgericht, met als hoofdzetels Gent, Oudenaarde, Dendermonde en Sas-van-Gent (later Eeklo).

Daarin werden dan eenenveertig vredegerichten opgericht. Hierna volgt de toestand zoals die in het leven geroepen werd door het 'arrêté des consuls' van 17 frimaire X (8 december 1801).

In het hiernavolgende overzicht worden per vredegericht de gemeenten opgesomd, verenigd per kanton waartoe ze in de vorige indeling behoord hadden:

nr. Kanton gemeenten

1 "Cruyshautem": uit het voormalig kanton Nazareth: Ouwegem, Kruishoutem, Heurne, Huise, Lede, Mullem, Nokere, Zingem, Wannegem

Uit het voormalige kanton Deinze: Zulte

2 "Deinse": uit het voormalige kanton Deinze: Astene, Bachte, Deinze, Gottem, Grammene, Machelen, Maria-Leerne, Olsene, Petegem-aan-de-Leie, Vinkt, Wontergem, Zeveren

Uit het voormalig kanton Nevele: Sint-Martens-Leerne

3 "Nazareth": uit het voormalige kanton Nazareth : Asper, Eke, Nazareth, Zevergem, Zwijnaarde

Uit het voormalige kanton Deinze: Deurle, Sint-Martens-Latem

4 "Nevele": uit het voormalige kanton Nevele : Aalter, Baarle, Hansbeke, Landegem, Lotenhulle, Meigem, Nevele, Poesele, Poeke, Vosselare

3. Huidige toestand (sinds de fusies van gemeenten):

Kanton Deinze omvat de elf deelgemeenten van Deinze (Deinze, Astene, Bachte-Maria-Leerne, Gottem, Grammene, Meigem, Sint-Martens-Leerne, Petegem-Leie, Vinkt, Wontergem en Zeveren) en de drie deelgemeenten van Zulte (Machelen, Olsene en Zulte).

Kanton Nazareth omvat de twee deelgemeenten van Nazareth (Nazareth, Eke), de twee deelgemeenten van De Pinte (De Pinte, Zevergem) en de twee deelgemeenten van Sint-Martens-Latem (Sint-Martens-Latem en Deurle).

Burgerlijke Stand en huwelijken in de kantonhoofdplaatsen tijdens de Franse Periode

Wie met de opzoekingen van zijn voorouders in de Franse tijd (1795-1815) aanbeldt, kan geconfronteerd worden met een aantal moeilijkheden tijdens het onderzoek.

Eén van de problemen is het ontbreken van akten. Inderdaad, een niet te verwaarlozen gevolg van de overname door het Franse bestuur was de beknotting van de macht van de clerus. De registratie van de burgerlijke stand werd onttrokken aan de parochiale overheid en toevertrouwd aan de gemeentelijke overheid.

In ons land werd de Burgerlijke Stand ingevoerd bij decreet van 17 juni 1796.

Het invoeren van de Burgerlijke Stand vanaf dan botste om allerlei redenen op heel wat weerstand bij de bevolking van ons land. Op sommige plaatsen werden door de opstandelingen zelfs registers van de Burgerlijke Stand verscheurd.

Motieven waren zeker de vrees als soldaat opgeroepen te worden. De leemten in de registers zijn verder te wijten aan het verzet van de geestelijkheid tegen allerlei maatregelen die ze moeilijk konden aanvaarden, wat ertoe leidde dat veel gewone mensen weigerden aangifte te doen bij de burgerlijke overheid.

Voor de Deinse deelgemeenten worden de eerste huwelijksakten teruggevonden, (in alfabetische volgorde):

Astene : 03-01-1797

Bachte(*): 14-10-1797

Deinze-stad: 12-08-1796

Gottem: 06-11-1796

Grammene: 30-01-1797

Meigem: 01-12-1799

Petegem : 07-11-1797

Sint-Maria-Leerne (*) : 14-02-1797

Sint-Martens-Leerne: 24-04-1797

Vinkt: 30-10-1796

Wontergem: 19-02-1798

Zeveren: 27-09-1796

(*) Gemeenschappelijke registers (Bachte-Maria-Leerne) sinds 1824.

Om de lacunes in de registers van de Burgerlijke Stand op te vullen zijn er verschillende middelen:

.
het raadplegen van zogenoemde illegale parochieregisters,

.
de akten van bekendheid opgesteld door de vrederechter en bevestigd door de rechtbank van eerste aanleg;

.
bevolkingstellingen uit de Franse tijd, o.m. de telling van het jaar IV;

.
militielijsten;

latere akten van de Burgerlijke Stand, vonnissen ter verbetering van de Burgerlijke Stand.

Sommige registers in de Franse tijd hebben ook ‘actes préliminaires’, de burgerlijke huwelijksafkondigingen, niet te verwarren met de echte huwelijksakten. In de huwelijksregisters van volgende deelgemeenten zijn die ‘actes préliminaires’ terug te vinden (let wel: onvolledig!)

Sint-Maria-Leerne : 19-02-1798 tot 03-09-1798

Deinze-stad : 10-02-1797 tot 29-08-1802

Meigem: 29-09-1796 tot 22-08-1802

Vinkt: 28-10-1796 tot 12-09-1802

en 04-01-1807 tot 24-09-1809

Zeveren: 25-09-1796 tot 17-06-1804

Het register der kantonhuwelijken:

In de jaren 7 en 8 van de Franse kalender werden de huwelijken voltrokken in de kantonhoofdplaats van de gemeenten. Niet iedere akte werd achteraf overgeschreven in de registers van de betrokken gemeentebesturen, Het is dus wel nuttig te weten onder welk kanton een gemeente viel om dan de originele registers van de kantonhoofdplaats in het Deinse Stadsarchief zeker te raadplegen.

Voor het kanton Deinze is er het register der inschrijvingen van de huwelijksakten van 11-10-1798 tot en met 17-09-1800.

Bronnen: diverse o.a.

http://www.ethesis.net/escaut/escaut_inleiding.htm

Claude Gekiere

DEINZE ORGANISEERT DIT JAAR DE PROVINCIALE ONTMOETINGS- DAG VOOR FAMILIEKUNDE – VRIJWILLIGERS GEVRAAGD!

Op zondag 10 oktober 2010 (dus 10-10-10) organiseert VVF-Deinze de 26e Oost-Vlaamse contactdag van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde.

Deze ontmoetingsdag vindt plaats in zaal Rekkelinghe, Desiré Delcroixstraat 1, 9800 Deinze tijdens de ochtend. De verschillende afdelingen van Oost-Vlaanderen presenteren er hun afdeling en hun publicaties.

De organisatie van deze ontmoetingsdag vraagt heel wat werk, in het bijzonder de ochtend zelf van de gebeurtenis, alsook voor het opstellen en opruimen van de zaal.

Daarom is VVF-Deinze nog op zoek naar enkele bereidwillige vrijwilligers.

Zij mogen contact opnemen met:

Claude Gekiere, Herfstlaan 59, Deinze, tel: 09/386.69.26 of 0494/23.72.71

Romain Debouwer, Herpinsakker 22, Deinze, tel 09/386.32.11

**STATEN VAN GOED IN HET FONDS VIERSCHAAR GRAMMENE -
MACHELEN**

(vervolg van Leiestam 5/2009 p. 707-708)

21/11/1719: Charel HUYS + Machelen 1719

x Joosyne DE SMET fa. Joos wed., waarvan 3 K:
Joannes 4 j., Ferdinandus 3 j. en Jooseph 4 maanden
VP: Marijn HUYS broer van de overledene;
VM: Adriaen HUYS gehuwd met een zuster van de wed.

13/11/1719: Charles JANSSENS fs. Jooris + Machelen 1719

x Madeleene DOOSTERLYNCK wed., waarvan 5 K:
Nicolas en Marie meerderjarig; Joanne x Jan VERSTRAETEN;
Joannes wees
Deelvoogd: Gillis DUMEEL
Staande voogd: Niclays JANSSENS
Anne + x Gillis DUMEELE waarvan 2 K: Madeleene en Petronelle
VP: Jan VANDE POPELIERE.

25/4/1720: Joannes VIJS fs. Roegier + Grammene

x Pietronelle (VAN) HOUCKE fa. Jaeques wed., waarvan 2 K:
Jaeques en Fransies
VP: Frans DE MEYERE fs. Jan in Gottem.

22/4/1720: Frans DE SLOOVERE fs. Gillis + Machelen 1719

x Martync MEIRE fa. Quyntijn wed., waarvan 3 K:
Joos meerderjarig; Denys 17 j. en Joannes 15 j.
VP: Philips DE SCHEMAECKER. VM: Lieven MEIRE.

7/7/1721: Pieter GOEMINNE + Olsene heerlijkheid Hemstrode ten Eede 20/11/1720

x Anna MEHUYS fa. Jan wed., waarvan 2 K:
Marie Anne en Isabelle
VP: Aernout GOEMINNE oom van de wezen;
VM: Caerel MEHUYS oom van de wezen.

17/11/1721: Anne DE VOS fa. Anthone + Machelen heerlijkheid Emstroode ten Heede

x Joos DELBAERE fs. Joos wed., waarvan 2 K:
Joannes en Maerkues
VP: Joos DELBAERE fs. Huybreght;
VM: Anthone DE VOS broer van de overledene.

1/12/1721: Pieternelle VERHENNE fa. Jan + Machelen 2/7/1721

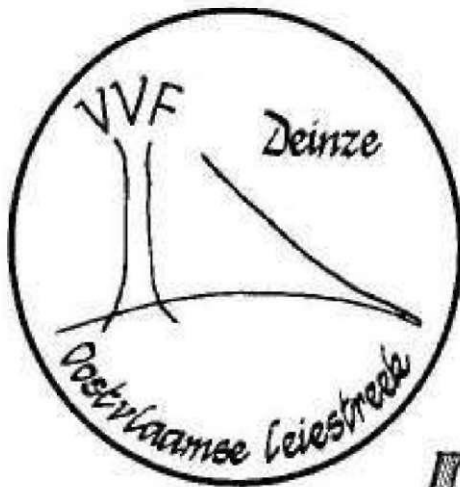
x Joos TANT wed., waarvan 4 K:
Gherraert, Joosijne, Frans en Anthone
VP: Rogier TANT fs. Philips; VM: Lieven VERHENNE fs. Jan.

7/7/1721: Marie MINNAERT +

x Jan VANDEN BROECKE fs. Joos wed., waarvan 2 K:
Joanne en Salomon
VM: Adriaen VERLEYEN.

- 23/6/1721: Joseph DHULST fs. Joos + Machelen 9/2/1721
 x Joosijne DEEKENS fs. Joos wed., waarvan 3 K:
 Marie Anne, Cataryene en Isabelle
 VP: Joannes WULLAERT oom;
 VM: Joos DEEKENS grootvader van de wezen.
- 23/6/1721: Jan VERSAERE fs. Jacques + Machelen 23/3/1721
 x Marie VERHELST fa. Rogier wed., waarvan 7 K:
 Pieter 23 j., Gilles 17 j., Lowys 12 j., Joannes 10 j., Jooseph 8 j.,
 Cathelijne 20 j. en Peteronelle 16 j.
 VP: Jan HUYS fs. Louys; VM: Anthone VERHELST.
- 23/6/1721: Joosyne DE SCHRIJVERE fa. Joos + Machelen 15/4/1721
 x Gillis DE MEELE wed., waarvan 3 K:
 Joosyntien, Joannes en Marie Anne
 VP: Arent SOETAERT; VM: Joos CURTVRIENT fs. Olivier.
- 21/4/1721: Joannes DE SCHRIJVERE fs. Joos + Machelen april 1720
 x Joosijne DELBAERE fa. Joos wed., waarvan 1 K:
 Jooseph 2 j.
 VP: Gillis DUMEELE; VM: Joannes DELBAERE broer van de wed.
- 9/6/1721: Joosijne MAESSEELE fa. Marijn + Machelen 16/8/1720
 x Joos CURTVRIENT fs. Jan wed., waarvan 4 K:
 Goeddelieve x Pieter DE RUDDER,
 Louys 20 j., Pieter 12 j. en Marianne 17 j.
 VM: Joos DELBAERE fs. Huybrecht.
- 24/3/1721: Joanne VERSTRAETEN fa. Jan + Machelen 18/1/1721
 x Joos CURTVRIENT fs. Ollevier wed., waarvan 3 K:
 Pieter 10 j., Joannes 5 j. en Judocques
 VP: Erasmus CURTVRIENT broer van de wed.; VM: Gillis VAN TORRE.
- 11/1/1723: Anne MEHUYS + Olsene heerlijkheid Emstroode ten Eede
 x Pieter GOEMYNNE +, waarvan 2 K: Madelyne en Issabelle
 VP: Arnaut GOEMYNNE; VM: Cornelis VAN STEENBERGHE
 xx Charel VAN ACHSCHE wed., waarvan 1 K: "overleden voor tmaccken van
 den prijsijc".
- 8/6/1722: Pietronelle CURTVRIENT fa. Erasmus + Machelen 1722
 x Joos VERPLANCKE fs. Pieter wed., waarvan 2 K:
 Jan 5 j. en Isabelle 7 j.
 VM: Joannes CURTVRIENT broer van de overledene.
- 11/6/1722: Janneken DE BLAUWERE fa. Lucas + Grammene 27/3/1722
 x Christiaen DE SPAE fs. Jacques wed., waarvan 1K: Isabelle 4 j.
 VM: Albertus DE BLAUWERE.
- 1722: Rekeningbewijs van de openbare verkoop van de goederen ten sterfhuize van de weduwe
 van Rogier DE SIMPELAERE in Grammene.

- 6/4/1724: Joossyne EELBODE fa. Joos + Machelen 19/12/1723
 x Pieter VAN STEENKISTE fs. Pieter wed., waarvan 4 K:
 Pieter, Lievyne, Judocus en Pieteronelle
 VM: Louys EELBODE.
- 2/11/1724: Jaeques VAN NOORDEN fs. Jan + Grammene
 x Janneken CORNELIS fa. Pauwel wed., waarvan 3 K:
 Lievyne, Joannes en Pieteronelle
 VP: Andries DHAYERE ontvanger van de parochie;
 VM: Jan MAES.
- 20/3/1724: “Inventaris van alle effecten” van Jonkheer Adriaen Jooseph DESMAREZ
 “heere van Beversluys” + Machelen
 en van Marie Margriete DESMAREZ + Machelen (weduwe van Jacques
 STUVAERT + “in zijn leven greffier der prochie van Macchelen”
 “...alle de meubelaire effecten desen sterfhuysen competerende eenighe
 daeghen te vooren wettelyck ende meestbiedende de naeste waeren vercocht
 ende ghelevert op het versouck van sieur Francois VAN WONTERGHIEM tot
 Olsene als pretenselycken voocht vande minderjaerigge weese kinderen
 achterghelaeten by Joannes VAN WONTERGHEM sijnen broeder overleden
 opde jurisdictie van Waeken...”
- 6/3/1724: Anthone VAN WONTERGHEM fs. Charles + Machelen “op het pachtgoet
 ghenaeamt het goet t’overmeirsch” 12/12/1723
 x Joanne Marie DHUYVETTER fa. Pieter wed., waarvan 6 K:
 Louys, Lievyne, Marie, Pictronelle, Dorothea en Judoca
 VP: Louys VAN WONTERGHEM fs. Charols; VM: Gillis DHUYVETTER.
- 1724: Adriaen VERLEYE + Machelen 27/2/1724
 x Janneken PLANCKE fa. Joos wed., waarvan geen K
 Erfgenamen:
 1) Lowys VERLEYE broer van de overledene;
 2) Pieter VERLEYE +, waarvan 9 K: Joos, Pieter, Joanne, Lowys, Joannes,
 Cateryne, Ignatius, Frans en Marie;
 3) Joos VERLEYE +, waarvan 7 K:
 Pieter, Joannes, Joanne, Marie, Joosyne, Caterine en Pieternelle;
 4) Joosyne VERLEYE fa. Pieter halfzuster van de overledene.
- 20/3/1725: Franchoys LOOVELDE +
 x Josijne DE SLOOVER wed., waarvan 3 K:
 Marianne, Pictronelle en Joanne
 VP: Frans BEKAERT; VM: Philips DE SCHEEMAECKER.
- 25/4/1729: Janneken LOOTENS fa. Joos + Machelen 21/8/1728
 x Vincent CROMBE wed., waarvan geen K
 Erfgenamen:
 Joannes LOOTENS fs. Joos broer van de overledene;
 Marijn LOOTENS +, waarvan 2 K: Joannes en Pieteronelle;
 Livijne LOOTENS fa. Joos + x Carel POPELIER, waarvan 1 K: Ollivier
 Joosijne LOOTENS fa. Joos wed. Gillis AMEYE.

LEIESTAM

Informatieblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, Afdeling Deinze

Verschijnt tweemaandelijks
(niet in juni)
Uitgavekantoor: Deinze nr. 1

Verantwoordelijke uitgever:
Claude GEKIERE

18^e jaargang nr. 2

Herfstlaan 59

APRIL 2010

9800 DEINZE

Hoofdredacteur: Demuyne Guido, Pachtgoeddreef 17, 9031 Drogenen

Onze internet-site: <http://www.vvfdeinze.be>

Activiteiten:

1) Woensdagen 28 april en 26 mei 2010: Opsporing verzocht: mijn voorouders (telkens van 10 uur tot 12 uur in het stadsarchief van Deinze): begeleiding nieuwe familiekundigen door een bestuurslid van VVF-Deinze. Er is geen inschrijving vooraf noodzakelijk. Meer bepaald zal bijzondere aandacht worden gegeven aan de beschikbare boeken, microfilms, popp-kaarten, e.d. Inderdaad, het Deinse Stadsarchief is méér dan de registers van de Burgerlijke Stand.

2) Zondag 25 april 2010 van 10 uur tot 18 uur: Erfgoeddag - FAKE? in het Cultureel Centrum De Brouwerij, Stationsstraat 3b te Eke. Met informatiestands voor het opmaken van uw stamboom, kwartierstaat of familiegeschiedenis met ervaren genealogen. Een greep uit het aanbod: - Verklaring van uw familienaam, - Workshop: hoe begint u aan een stamboom of een kwartierstaat, - Kwam uw naam al voor in Nazareth of in Eke in de 18de of 19de eeuw?, Welke bronnen zijn er beschikbaar vóór 1796?

3) Zondag 25 april 2010 van 09.00 uur tot 12.30 uur: ELFDE FAMILIEKUNDIGE BOEKENBEURS in het Jeugd Ontmoetingscentrum, Generaal Maczeckplein, Tielt.
Er is keuze aan talrijke standen met genealogische computersoftware, genealogische werken, formulieren, heruitgaven van naslagwerken..Tevens is er gelegenheid tot contactname met andere vorsers uit de ons omringende VVF-afdelingen en kunnen er gegevens uitgewisseld worden.

ONLINE FAMILIENETWERKEN ...EEN ALTERNATIEF VOOR GENEALOGISCHE DESKTOPPROGRAMMA'S?

Familienetwerksites op internet zijn de laatste jaren als paddenstoelen uit de grond geschoten. Er zijn inmiddels enkele tientallen Engelstalige versies en een handvol Nederlandstalige: Familie.nl, Familiband.nl, MyHeritage.nl, Verwant.nl en Zooof.com om er een paar te noemen. Zijn zij een alternatief voor genealogische desktopprogramma's als Aldfaer, Ilazadata, Stam of Pro-Gen?

Al zolang het internet bestaat, publiceren genealogen hun onderzoeksresultaten daar. Met behulp van genealogische computerprogramma's die de mogelijkheid bieden van html-export in een ged.com te converteren, zetten zij hun stambomen op het net.

Daarnaast bestaat de mogelijkheid om je genealogie onder te brengen op een site waar je online gegevens kunt invoeren en zo je stamboom kunt bijhouden. Veel genealogen gebruiken hiervoor het van oorsprong Franse Geneanet.com of gaan naar het Amerikaanse Ancestry.com.

De afgelopen jaren zijn er een aantal Nederlandstalige sites bijgekomen waar je online aan je stamboom kunt werken. Een aantal hiervan worden besproken.

1. Sociale netwerksites.

Het groeiende aantal familienetwerksites past in het beeld van de evolutie van het internet, waar je informatie vindt naar een plek waar je als actief gebruiker een bijdrage levert en je informatie en je kennis deelt. Bekende voorbeelden hiervan zijn Wikipedia, YouTube (filmpjes delen), Flickr (foto's delen) en Blogspot (weblogs maken).

Sociale netwerksites nemen ook een belangrijke plaats in. Populair zijn thans Facebook, MySpace, Netlog.

2. Zooof.com

Zooof is de oudste Nederlandse familienetwerksite, in 2006 opgericht. Het werd bij de start direct gelanceerd in 35 verschillende talen.

Het programma kent verschillende niveaus. Je kunt hogerop komen naarmate je meer personen in je netwerk hebt. Het ultieme doel is het utopisch netwerk: alle wereldburgers onderling verbinden.

3. Familiebånd.nl

Is een Nederlands initiatief, maar niet zo internationaal gericht zoals het voorgaande. Er is een link met het advertentieaanbod in de reisbranche.

Naast bouwen aan je stamboom, het plaatsen van foto's en filmpjes kan je de verspreiding van je familie in kaart brengen, een weblog maken en een familiekalender bijhouden.

4. verwant.nl

Het is de Nederlandse versie van het Duitse Verwandt.de. De web-site is inmiddels in 14 verschillende landen gelanceerd. De Duitse herkomst is in het gebruik goed te merken. De vertaling is soms slordig of blijft geheel achterwege. Regelmatig stuit je op een onvertaalde tekst of op passages waarbij de vertaling mank loopt.

5. MyHeritage.com

Het moederbedrijf van deze meertalige site is gevestigd in Israël. Het Nederlands is een van de 25 taalvarianten. Je kunt tot 250 personen gratis invoeren in je familiebestand.

Wie meer wil betaalt een abonnement. MyHeritage.com zoekt ook naar personen uit een database van beroemdheden met wie hij of zij gelijkenis vertoont. Via een persoonlijke email word je op de hoogte gehouden van een gebeurtenis, bvb. een verjaardag.

(bron: naar een artikel van Rob van Drie, in Genealogie, tijdschrift voor Familiegesciedenis; jg 15, nr 2).

Claude Gekiere

Voor U gelezen...

NIEUWE BEELDENSTORM IN HET NOORDEN?

In de tweede helft van de jaren negentig van de achttiende eeuw ging opnieuw een "Beeldenstorm" door de Nederlandse kerken. Kort na het uitroepen van de Bataafse Republiek in 1795 gelastten verschillende gewestelijke en plaatselijke volksvertegenwoordigingen de verwijdering van familiewapens van gebouwen en uit kerken. In Frankrijk was in 1790 een vergelijkbare maatregel afgekondigd. Familiewapens zag men als een uiting van de standenmaatschappij. Zij pasten niet in het gelijkheidsdenken van de Franse Revolutie.

Wapenborden werden verwijderd uit de kerken en wapens uit de zerken uitgehakt. De verwijderde wapenschilden vonden hun weg terug naar de betrokken families of werden bij opbod verkocht.

Na de eerste verwijdering golf in 1795 volgde drie jaar later een nieuwe. Niet overal was men even enthousiast geweest over het wegnemen van de wapens. In Breda verkochten de opperkerkmeesters van de Grote Kerk in 17 april 1798 191 wapenschilden bij opbod.

Na de Franse tijd werden in sommige kerken nog wel wapenborden opgehangen. Maar deze "restauratie" betekende niet dat de gewoonte in ere werd hersteld. De praktijk van het ophangen van wapenborden na het overlijden was – in een incidenteel geval na – definitief voorbij.

(bron: Genealogie, tijdschrift voor familiegesciedenis, jg 15, nr 4).

Wist je dat ...

- Na de indexatie van de huwelijken van de Burgerlijke Stand van de Deinse deelgemeenten tot 1900, onze voorzitter Claude Gekiere nu is gestart met een analyse en indexatie van de militaire registers van Groot-Deinze?

- Secretaris Guido Demuynek een volledige transcriptie maakte van het landboek van 1604 van Drongen en daarbij indexen maakte op de gebruikers, eigenaars en toponiemen? Dit werk wordt door de Heemkundige Kring van Drongen, "Dronghine", begin juni uitgegeven met gereconstrueerde perceelskaarten van de toestand in het begin van de 17^e eeuw. Guido is ook bezig met de analyse van de landboeken van Petegem. Wellicht zal dit werk ook nog dit jaar kunnen uitgegeven worden door de VVF-Deinze.

AL LEZEND GENOTEERD ...

Legerdienst in de Napolcontijd en in de 19^e, 20ste en 21ste eeuw

1800 – Ons volk is geen soldatenvolk. Het vereiste rekrutencontingent wordt bij ons zelden bereikt. Onder de Oostenrijkse overheersing bestond voor de Belgen geen militaire dienst.

De vervanging voor conscriptie wordt door Napoleon opnieuw ingevoerd. Rekruten kunnen worden vrijgesteld als ze een vervanger vinden of dienen driehonderd frank te betalen.

1803 – Een consulaire arrest regelt het statuut van de dienstweigeraars en de straffen voor de deserteurs.

1805 – Het aantal dienstweigeraars in België blijft stijgen. In een nieuw order staat dat elke dienstweigeraar tot de doodstraf zal worden veroordeeld. Meer en meer dienstplichtigen verminken zichzelf om zich aan de dienstplicht te onttrekken.

1807 – Omdat verminkingen om aan de dienstplicht te ontsnappen blijven voorkomen, moeten alle gehandicapte dienstplichtigen vijf jaar dienst nemen bij de pioniers.

1809 – De aanhoudende vijandigheden en de opeenvolgende veldtochten van Napoleon hebben voor gevolg dat de militairen die hun dienstplicht vervuld hebben opnieuw kunnen opgeroepen worden. Uit de lichten 1806 tot 1810 zullen volgend jaar 36000 *lotelingen* onder de wapens worden geroepen. Het resultaat was mager. Tweederde van de gevorderden kwam niet opdagen.

1812 – 7000 mannen worden dat jaar gerekruteerd. Voor de lichte 1813 stelt de senaat dat er 13000 manschappen zullen worden ingelijfd.

1841 – De militaire dienstdienst wordt voorlopig van vijf op acht jaar gebracht.

1847 – De duur van de dienst wordt opgedeeld in vijf jaar effectieve dienstplicht en drie jaar reserve.

1857 – Verzekeringsmaatschappijen sluiten polissen af om de dienstplicht van een opgeroepen persoon te laten uitvoeren door een *loteling* die een gunstig lot trok, maar tegen betaling de dienst van een dienstplichtige wenst uit te voeren.

Een dergelijke polis beoogt miliciens van hetzelfde geboortjaar, opgeroepen om te loten en dienst te doen bij de nationale militie.

De verzekering wordt afgesloten bij notariële akte om fraude en latere moeilijkheden te vermijden.

Een opgeroepen persoon die er de voorkeur aan gaf zicht te laten vervangen, diende vooraf een contract met de verzekeringsmaatschappij aan te gaan en nog voor de loting de helft van de premie te betalen aan de notaris.

In geval hij een gunstig nummer trok en dus niet in dienst moest, diende hij de tweede helft van de premie niet te betalen, maar kreeg hij de eerste helft ook niet terug.

De andere helft diende hij alleen te betalen na de loting die hem aanduidde als dienstplichtige. In dat geval zorgde de verzekeringsmaatschappij voor een vervanger. Uiteraard streck die een deel van de premie op.

In 1857 was de premie voor een dergelijke verzekering 600 Belgische frank.

1870 – De dienstplicht blijft op acht jaar. Het systeem van loting, met mogelijkheid tot vervanging tegen betaling, blijft toegestaan. Om misbruiken tegen te gaan, moet elke vervanging nu verplicht in een contract worden vastgelegd.

1909 – Afschaffing van de loting. De dienstplicht voor één zoon per gezin wordt ingevoerd.

1913 – De algemene dienstplicht wordt ingevoerd.

1928 – Een nieuwe militiewet is in werking getreden.

Rekruten zullen acht maanden dienst moeten vervullen. Onderofficieren en officieren 12 tot 14 maanden.

1937 – De militaire dienstdienst wordt voor alle miliciens vastgelegd op 12 maanden. Eenheden die behoren tot de dekkingseenheden moeten vijf maanden meer kloppen.

1938 – De dienstplichtigen in het leger krijgen een tandenborstel, aangeboden door het Rode Kruis. Zijn levensduur wordt voorlopig bepaald op 18 maanden.

1951 – De dienstplicht wordt van 12 op 24 maanden gebracht. Men wordt niet meer opgeroepen in het jaar dat men 20 jaar wordt, maar wel in het jaar dat men de leeftijd van 19 jaar bereikt. De minister van

landsverdediging heeft de bevoegdheid om de dienstplichtigen na 12 maanden met onbepaald verlof te sturen. In de praktijk werden dienstplichtigen ook na 21 maanden dienst met onbepaald verlof gestuurd, o.a. ikzelf.

1957 – De duurtijd van de militaire dienstplicht wordt tot 15 maanden teruggebracht.

1959 – De dienstplicht wordt teruggebracht tot 12 maanden.

1963 – Gewetensbezwaarden kunnen voortaan een burgerdienst vervullen.

1973 – De regering keurt de hervorming van de legerdienst goed, behalve het luik over de afschaffing van uitstel om studieredenen. De diensttijd zal geleidelijk verminderd worden tot zes maand.

1994 – De dienstplicht wordt onder minister Leo Delcroix opgeschort en er worden geen dienstplichtigen meer opgeroepen.

1995 – Op 5 februari zwaaien de laatste dienstplichtigen af.

2010 – Vanaf dit jaar kunnen jongeren (jongens en meisjes tot 24 jaar) vrijwillig een militaire dienst bij het leger vervullen. De eerste kandidaten zouden in september starten. In totaal kunnen er dit jaar 155 vrijwilligers worden ingelijfd. Ze ontvangen de eerste zes maanden zeven euro per dag bovenop hun kinderbijslag of werkloosheidsvergoeding.

De akten van geboorte

“ De aangiften van geboorten dienen gedaan binnen de drie dagen na de bevalling bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar de geboorte plaats heeft gevonden. De zaterdagen, zondagen en wettelijke feestdagen worden daarbij niet meegerekend.

Wettelijk gezien dient het kind aan de ambtenaar getoond te worden.

De geboorte dient aangegeven te worden door de vader. Zo dit niet kan, door de dokter, de vroedvrouw, door de officier van gezondheid of door andere personen die bij de bevalling aanwezig waren. Tegenwoordig houden de klinieken registers van geboorte bij en leveren zij een geldig attest af dat door de aangever op de burgerlijke stand van de gemeente dient overhandigd te worden.

De akte van geboorte wordt dadelijk opgemaakt. Getuigen zijn daarbij niet meer nodig.

Wanneer de ambtenaar van de burgerlijke stand de aangifte van een natuurlijk kind ontvangt, dient hij of zij binnen de drie dagen aangifte te doen aan de Vrederechter.”

Opmerking: De geboorte moet thans binnen de 15 dagen aangegeven worden op de burgerlijke stand van de plaats waar de baby geboren is. Aangifte is verplicht vanaf een zwangerschapsduur van 180 dagen.

De aangifte mag gebeuren door de vader, de moeder of beide ouders.

De afstamming langs vaderszijde moet voor samenwonenden geregeld worden via erkenning bij de burgerlijke stand van de gemeente. Hierbij dienen beide partners in het bezit van hun identiteitskaart aanwezig te zijn.

Vondelingen

“ Ieder die een pasgeboren kind gevonden heeft is gehouden het kind met zijn kleren en andere bij het kind gevonden voorwerpen, aan de ambtenaar van de burgerlijke stand af te geven en alle omstandigheden mede te delen betreffende de tijd en de plaats waar het kind gevonden werd.

Hiervan dient een omstandig proces-verbaal opgemaakt te worden waarin de vermoedelijke leeftijd van het kind, zijn geslacht, de namen die aan het kind worden gegeven, de burgerlijke overheden aan wie het kind wordt toevertrouwd, opgenomen zijn.

Dit proces-verbaal dient in het register van geboorte te worden ingeschreven.”

LES OUD SCHRIFT

(Bron: Rijksarchief Gent: Raad van Vlaanderen nr. 3962 – Enkwesten raadsheer Guillaume Wijts 1622)

Pieter Boele fs. Michiels oudt 70 jaeren, procureur (1) inden voorseyden raedt, wonende binnen deser
 stede, oorde (2) ghehoort ende gheexamineert up het inhouden van het (3) voornoemde 4^e point
 d'office gheadviseert inde zaeke (4) vanden voornoemden Geeraert Ghoethals heessere jehens die
 vanden (5) ambachte van Assenede verweerders ende zonderlynghe (6) ghevraecht of hy niet wel en weet
 ende hem (7) kennelick is dat ten tyde hy bedient heeft de greffie (8) vande prochie van Everghem
 Sleydynghe ende Wondelghem (9) in het pointen ende setten vande oncosten (10) aldaer overgecommen
 ende uuytghesonden, ghepoint (11) ende gheset sijn gheweest, niet alleendelick (12) de landen, weeden
 en meerschen, maer oock de (13) heyden ende bosschen, t'sij dat de selve bosschen (14) ghebruyct ofte
 ghecapt wierden, bijde (15) proprietarissen thaerliedder behouve ende slete (16) ofte andersins verpacht
 ofte vercocht, welcke (17) pointynghen ende zettynghen gheschiede telcker reyse (18) als van noode was
 aldaer ommestellynghe (19) te doene, zonder dat regard ghenomen wierdt (20) of de voorseyde bosschen
 waeren ghecapt (21) ofte stonden te cappene, maer wierden (22) ...

Pieter BOELE fs. Michiels oudt 70 jaeren , procureur (1) inden voorseyden raedt, wonende binnen deser
 stede, oorde (2) ghehoort ende gheexamineert up het inhouden van het (3) voornoemde 4^e point
 d'office gheadviseert inde zaeke (4) vanden voornoemden Geeraert Ghoethals heessere jehens die
 vanden (5) ambachte van Assenede verweerders ende zonderlynghe (6) ghevraecht of hy niet wel en weet
 ende hem (7) kennelick is dat ten tyde hy bedient heeft de greffie (8) vande prochie van Everghem
 Sleydynghe ende Wondelghem (9) in het pointen ende setten vande oncosten (10) aldaer overgecommen
 ende uuytghesonden, ghepoint (11) ende gheset sijn gheweest, niet alleendelick (12) de landen, weeden
 en meerschen, maer oock de (13) heyden ende bosschen, t'sij dat de selve bosschen (14) ghebruyct ofte
 ghecapt wierden, bijde (15) proprietarissen thaerliedder behouve ende slete (16) ofte andersins verpacht
 ofte vercocht, welcke (17) pointynghen ende zettynghen gheschiede telcker reyse (18) als van noode was
 aldaer ommestellynghe (19) te doene, zonder dat regard ghenomen wierdt (20) of de voorseyde bosschen
 waeren ghecapt (21) ofte stonden te cappene, maer wierden (22) ...

**STATEN VAN GOED IN HET FONDS VIERSCHAAR GRAMMENE -
MACHELEN**

(vervolg van Leiestam 1/2010 p. 714-716)

12/1/1728: Joannes DEKIEN fs. Joannes + Machelen 19/9/1727
x Joosyne DE VRIESE fa. Christiaen wed., waarvan 2 K: Pieter en Joanne
VP: Joannes DEKIEN; VM: Ignatius DE VRIESE.

12/1/1728: Joosyne LOWIJE + Machelen 11/11/1727
x Joannes DE VOGELAERE fs. Victor wed., waarvan 3 K:
Pieter, Allexander en Philips
VP: Jan VAN HAUTTE; VM: Lieven DE VOS.

1728: Gillis DUMEELE fs. Anthone +
x Anna JANSSENS fa. Charel +, waarvan 2 K: Madaleene en Pietronelle
VM: Niclaeys JANSSENS fs. Charel;
xx Joosyne DE SCHRIJVER fa. Joos +, waarvan 2 K: Joannes en Joosyne
VM: Pieter LIEVROUW fs. Jooris;
xxx Josijne HEIRMANS fa. Joos wed., waarvan 2 K: Emanuwel en Isabelle
VP: Anthone DUMEELE.

Bundel 16: periode 1730-1739

26/7/1729: Pieter DHUYGHELAERE fs. Jaques + Machelen 8/12/1728
x Janneken VERMEULEN fa. Pieter wed. waarvan 4 K:
Joannes meerderjarig; Jacobus en Elisabeth wezen
VP: Joannes DHUYGHELAERE; VM: Jacobus CLEMENT;
Marie + x Pieter CANNOOT waarvan 1 K: Joannes.

17/6/1729: Rekening bewijs van het sterfhuis Pieter VAN DAELE x Agnesse VAN TIGHEM

1/7/1730: Louise VAN WONTERGHEM fa. Livin + Machelen 1729
x Joannes DE LOOF fa. Jan wed., waarvan 4 K:
Lovin, Joannes, Pietronelle en Joanne
V: Lovijn VAN WONTERGHEM grootvader van de wezen.

1730: "Vriendelijke vercaevlynghe ende verdeclynghe"
van het sterfhuis van Joannes Baptiste DE LEYN fs. Anthone + Machelen
x Lievyne VAN WONTERGHEM fa. Chaerles wed., waarvan 8 K:
Anthonius, Caerel, Philips Jacobus, Simoen, Jan Baptista, Joanne Trese, Marie
Francoyse en Marie Chatharine
(Lievyne VAN WONTERGHEM xx Andries DHAERYERE).

19/2/1732: Marie DE LOOF fa. Joris + Machelen 2/9/1730
x Joos EELBOODE fs. Joos wed., waarvan 2 K: Joanne Therese en Livyne
VM: Pieter SANTENS halfbroer van de overledene.

24/12/1731: Pieter LIEVROUW fs. Jooris + Machelen 12/9/1731
x Joanne DE SCHRIJVER fa. Joos wed., waarvan 2 K: Joannes Baptiste en ?
(Joanne DE SCHRIJVER xx Pieter VAN STEENKISTE fs. Pieter).

- 19/2/1731: Jacobus SCHELSTRAETE + Machelen 25/7/1730
 x Catharine DHAEYERE fa. Jaques wed., waarvan 4 K:
 Joanna 21 j., Maria Anna 19 j., Philippus 18 j. en Livina 16 j.
 VP: Erasmus SCHELSTRAETE.
- 1732: Gilles VAN THORE fs. Justaes + Machelen 23/6/1730
 x Catheriene DE PAEPE fa. Joos wed., waarvan 4 K:
 Joos meerderjarig; Gilles, Joanne en Marie Fransoyse
 V: Joos VAN THORE broer van de wezen.
- 10/11/1732: Geeraert DEL BAERE fs. Olevier + Machelen 1731
 x Chatherine MOERMAN fa. Daneel wed., waarvan 7 K:
 Lieven, Joos, Pietronelle en Rosa meerderjarig;
 Marie, Joanne en Cecilia wezen
 V: Lieven DEL BAERE broer.
- 1733: Marcus DE VOS fs. Anthone + Machelen 17/1/1733
 x Joanne Trese DE SMUL wed., waarvan 4 K:
 Pieter, Louys, Joannes en Marianne.
- 18/5/1733: Rekening bewijs van het sterfhuis van Fransyne VERLOOVEN wed. Jan
 STEUPERAERT door Philippus VAN WONTERGHEM aangesteld door Christiaen
 STEUPERAERT fs. Jan voogd over zijn minderjarige zuster Adriaen STEUPERAERT.
- 23/11/1733: Isabelle BIJTEBIERS + 25/3/1733
 x Joos VANDEN BERGHE wed., waarvan 1 K: Lieven 15 j.
- 14/11/1733: Rekening bewijs van het sterfhuis van Jacobus SIMOENS x Adriane DE STOOP
 wed. en van het sterfhuis van Guillielmus SIMOENS voogd van de wezen van Jacobus
 SIMOENS (verkoop gehouden op 24 april 1731 en 17 juli 1731).
- 6/12/1734: Janncken VAN HOECKE fa. Joos + Machelen 26/9/1726
 x Jacques GOETGEBUER fs. Laureins wed., waarvan 3 K:
 Catharije 18 j. en Judoca 10 j.; Norbertije +
 VP: Joseph VAN HOECKE fs. Joos;
 VM: Augustyn DE SCHEEMAEKER fs. Philips.
- 21/4/1733: Levynne VAN OOTTEGEM fa. Pieter + Grammene 18/2/1733
 x Joos DHONT fs. Matcus wed., waarvan 5 K:
 Marie Francoeyse, Joannes, Lieven, Thyador en Jacquelynne
 VM: Thyadoor SURMON fs. Jan halfbroer van de overledene.
- 15/2/1735: Maryn DE BO fs. Jan + Grammene 15/5/1734
 x Marie DE SLOOVERE fa. Jacobus wed., waarvan 6 K:
 Joannes, Joos, Flicpotte, Pieter, Augustynus en Janncken
 VP: Joannes VERLOOVE fs. Adriaen in Wontergem;
 VM: Jan DE LANSHEERE fs. Jan in Gottem.

(wordt vervolgd)

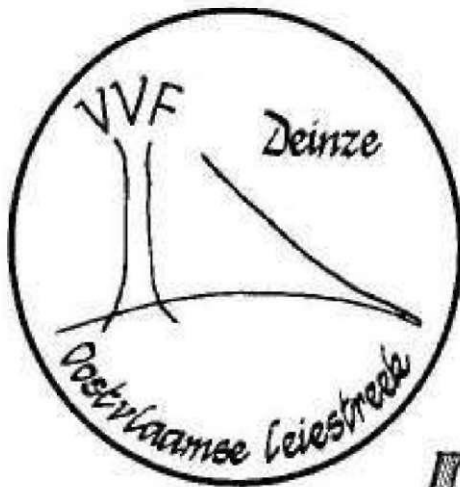
Guido Demuynek

Niet steun van de
Vlaamse overheid

België-Belgique
P.H. 9800 Deinze 1
39282

P 806155

LEIESTAM

Informatieblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, Afdeling Deinze

Verschijnt tweemaandelijks
(niet in juni)
Uitgavekantoor: Deinze nr. 1

Verantwoordelijke uitgever:
Claude GEKIERE

18^e jaargang nr. 2

Herfstlaan 59

AUGUSTUS 2010

9800 DEINZE

Hoofdredacteur: Demuyne Guido, Pachtgoeddreef 17, 9031 Drogenen

Onze internet-site: <http://www.vvfdeinze.be>

Activiteiten:

1) Woensdagen 29/9 – 27/10 en 24/11/2010: Opsporing verzocht: mijn voorouders (telkens van 10 uur tot 12 uur in het stadsarchief van Deinze): begeleiding nieuwe familiekundigen door een bestuurslid van VVF-Deinze. Er is geen inschrijving vooraf noodzakelijk. Meer bepaald zal bijzondere aandacht worden gegeven aan de beschikbare boeken, microfilms, popp-kaarten, e.d. Inderdaad, het Deinse Stadsarchief is méér dan de registers van de Burgerlijke Stand.

2) Zondag 10/10/2010: 26e Oost-Vlaamse ontmoetingsdag.

Deze keer georganiseerd door VVF-Deinze!!

In zaal Rekkeling, D. Delcroixstraat, nr. 1 A te Deinze

Van 09.00 uur tot 12.30 uur: BOEKENBEURS en om 13.15 uur: MIDDAGMAAL

Er is een ruime keuze aan talrijke standen: genealogische werken, formulieren, heemkunde, genealogische computertoepassingen, gegevensbanken, enz. Tevens is er gelegenheid tot contactname met andere vorsers en kunnen gegevens worden uitgewisseld.

Ook Toerisme Deinze en de Leiestreek zal aanwezig zijn met een stand.

De prijs voor het middagmaal (koude schotel) bedraagt 10,00 euro. Vooraf inschrijven is noodzakelijk.

Dit kan bij brief aan Dhr Romain De Bouver, Herpinsakker 22, 9800 Deinze of mail aan Claude Gekiere:

claude@gekier.be. Opgepast! Uw inschrijving is maar definitief ná betaling op rekening nr:

BE24 0832 7311 6738 - BIC: GKCCBEBB t.n.v. VVF Deinze.

VOOR ONZE NIEUWE PUBLICATIE: zie bladzijde 732 in dit nummer

VIER VONDELINGEN IN NAZARETH.

Vondelingen zijn kinderen geboren van een onbekende vader en moeder, die gevonden zijn in om het even welke plaats, of gebracht naar hiervoor bedoelde instellingen

In de periode vóór het Ancien Regime viel de zorg voor vondelingen, wezen en verlaten kinderen op caritatieve instellingen: in de praktijk waren dat religieuzen. Wij spreken dan over hospices, godshuizen, kloosters die zich ontfermden over zwakkere bevolkingsgroepen.

Met de Franse bezetting van onze gebieden komt een decreet van 19 januari 1811. Het Bestuur van Burgerlijke Godshuizen (hospices civiles) wordt opgericht en gaat een cruciale rol spelen bij deze categorie van mensen.

De antiklerikale instelling van de republikeinen vierde hoogtij. Bovendien was in die tijd Napoleon aan het bewind. Met zijn drang om gebieden te veroveren had hij volk nodig: de jongens konden soldaat worden, de meisjes echter konden ingezet worden voor de verpleging, e.d. Napoleon huldigde het principe dat vondelingen door hun nuttigheid hun geboorte bewezen. Zijn eerste opzet was namelijk manschappen voor zijn leger te rekruteren.

Vondelingen en verlaten kinderen staan niet langer buiten de wet, ze worden als natuurlijke of als onwettige kinderen in de bevolkingsregisters ingeschreven. Het is de taak van de overheid om voor "Les enfants de la patrie" voor opvang en opvoeding te zorgen.

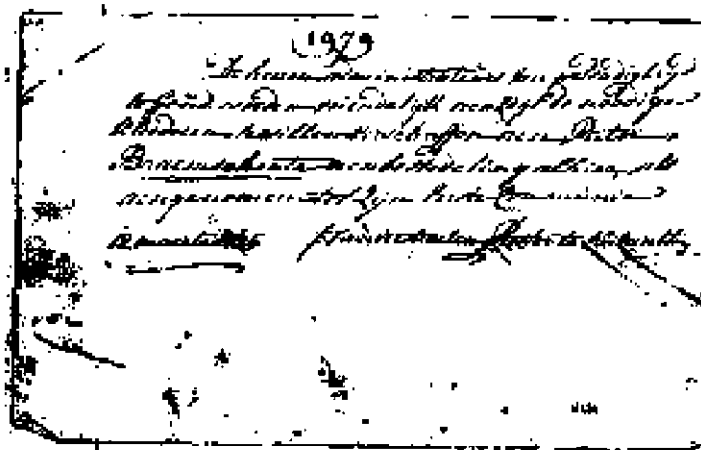
Pieter Braemscheute.

Archiefdetails bij het OCMW: folionummer = 1979, boeknummer = 10, vermoedelijke datum van geboorte is geschat op 31 januari 1824; ingeschreven op datum van 31 mei 1824 en uitgeschreven op 25 maart 1836.

Het verslag: (sic) "Den 31 mei 1824 is aanveert dor het Bestuur van de Burgerlijke Godshuizen in Gend, Pieter **Braemscheute**, gevonden te Gend den 31 mei 1824 te drij uren naemiddag in de draeypoort van het vondelingshuis. Dit kind schijnende 4 maanden oud te zijn; gekleed met een katoenen hemdeken, een blauwe siamoise lijfrok, een wit katoene mutschken met purperen blommekens, en een katoene ondermutse, liggende in eenen wollen lijnwaeden doek".

's Anderendaags krijgt het kind andere kledij. Slechts na een aantal dagen wordt het kind toevertrouwd aan het gezin van Constantin **Brossé** uit Nazareth. Inderdaad, de eerste financiële tussenkomst wordt al verleend op 4 juni 1824. Deze driemaandelijkse uitkeringen worden stopgezet in maart 1836; het kind is dan 12 jaar oud.

De registers vermelden ook dat het kind jaarlijks in de maand juni nieuwe(?) kledij van het vondelingen bureau krijgt.

Voorts zit in het dossier een attest van de pastoor van Nazareth, met name F. **Vanderstraeten**, waarbij het kind toelating krijgt om zijn communie te doen. De tekst luidt als volgt: " De heeren administrateurs van Weldadigheid te Gend worden vriendelijk aanzocht de noodige klederen te willen verschaffen aen Pieter **Braemscheute**, aenbestedeling alhier, aengenomen tot zijne communie. 12 maerte 1836".

Het pleeggezin:

Brossé Constantin werd geboren in Nazareth op 19 augustus 1792. Bij zijn huwelijk met Marie Therese **Van Wambeke** op 20 december 1816, was hij 24 jaar oud. Zijn beroep volgens de huwelijksakte in Nazareth was toen "journalier". Hijzelf was de zoon van Jean Baptiste en van **Marie Françoise Vandewynck**. De echtgenote, Marie Therese Vanwambeke was bij haar huwelijk 20 jaar oud en dochter van Francois en van Isabelle Lauwaert.

De pleegvader, naam is dan **Broché** Constantinus, overlijdt in Nazareth op 9 januari 1872, en is dan 79 jaar oud.

Andere kinderen in het pleeggezin waren Charles Louis Brossé (° Nazareth 4 oktober 1821) en Augustinus Broché (° Nazareth 8 augustus 1826).

Pieter **Braemscheute**, dienstknecht van beroep, met geboorteplaats en -datum (= vindplaats en -datum) Gent 31 mei 1824 huwt op 34-jarige leeftijd in Nazareth op 29 september 1858 met Virginie **Vandeneede**, geboortig van Nazareth op 13 april 1822. Zij is 36 jaar oud bij huwelijk, werkvrouw van beroep en is de dochter van Joannes Baptiste en van Victoria **Vandekerkhove**.

Twee doodgeboren kinderen komen ter wereld, en wel op 25 februari 1859 en 30 september 1862.

Pieter **Braemscheute** zelf komt te overlijden in Nazareth op 23 augustus 1876 in de leeftijd van 52 jaren.

Victor Vestibule.

Archiefdetails bij het OCMW: folionummer = 167, boeknummer = 1, vermoedelijke datum van geboorte is geschat op 7 december 1804; ingeschreven op datum van 7 februari 1805 en uitgeschreven op 21 juli 1817.

Victor Vestibule. *trouvé*

Le 18 Pluiose an 13. a été reçu par la Commission Administrative des hospices Civils de la Ville de Gand, Victor Vestibule, trouvé à Gand le 15 pluviôse an 13, vers deux heures et un quart de relevé, dans le vestibule du grand spectacle rue et section de la reunion, paraissant être âgé de trois mois.

Enpension chez Martin Van Vroepule à Oostvleugel rue Frombrag.
 M. Van Vroepule a été payé par la Comm. le 21 pluviôse an 13.

Het verslag: (sic) « Le 18 pluviôse an 13 a été reçu par la Commission Administrative des hospices Civils de la ville de Gand, Victor **Vestibule**, trouvé à Gand le 15 pluviôse an 13, vers deux heures et un quart de relevé, dans le vestibule du grand spectacle rue et section de la reunion, paraissant être âgé de trois mois ».

Dezelfde dag krijgt het kind van de instelling 2 dekens, 2 hemdje. Elk jaar krijgt het kind nieuwe(?) kledij aangeboden.

3 dagen later, op 21 pluviöse an 13, wordt dit kind toevertrouwd aan het gezin Martin **Van Herseele** in de gemeente Oosterzele. Het steungeld voor het onderhoud wordt vastgesteld op 87 francs.

Elke drie maanden wordt aan de pleegouders een financiële vergoeding, voorzover de voorwaarden voor opvoeding en onderhoud werden gerespecteerd, betaald.

In juni 1810 wordt het kind toevertrouwd aan Jaques **Pluym** uit Oosterzele. In 1811 wordt het kind overgeplaatst naar het gezin van Jean **De Vriese**, wonende in Tronchiennes (= Drongen), Beekstraete om dan in 1812 geplaatst te worden bij Francois **Truye** uit Nazareth aan 36 francs per jaar. In 1816 wordt de familie Adrien **Meirlaen** uit Nazareth het nieuwe opvanggezin. Adrien **Meirlaen** was geboortig van Eke, op 18 april 1777, landbouwer van beroep en zoon van Charles en Jeanne Catherine **Vlerick**. Hij huwde in Nazareth op 22 april 1812 met **Leny** Marie Anne, geboren in Nazareth op 18 april 1779, dochter van Jean en van Judoca Caroline **Van De Walle**.

Victor **Vestibule** trouwt zelf in Nazareth op 14 juni 1848. Zijn geboortedatum is de datum van vondst. Zijn afstamming is uiteraard niet bekend. Zijn echtgenote noemt Coleta **Careel** en is afkomstig uit Nazareth, aldaar geboren op 27 mei 1817. Zij is de dochter van Pieter en van Marie Sophie **Van Hoecke**.

Twee kinderen in het gezin Victor **Vestibule**-Coleta **Careel**, met name Joannes (9 jaar) en Marie Theresia (4 jaar) komen te overlijden in Nazareth respectievelijk op 3 maart 1862 en 31 januari 1862.

Victor **Vestibule** zelf sterft in Nazareth op 19 januari 1878 in de leeftijd van 77 jaar. De echtgenote Coleta **Careel** wordt 78 jaar en 2 maanden bij haar overlijden, ook in Nazareth, op 10 augustus 1895.

Sophie Schoonink.

Archiefdetails bij het OCMW: folionummer = 799, boeknummer = 10, vermoedelijke datum van geboorte is geschat op 21 maart 1814 en ingeschreven op dezelfde datum, en uitgeschreven op 27 juni 1828.

Het verslag (sic): " Le 21 mai 1814 acte reçu par la Commission des Hospices Civiles de la ville de Gand, Sophie **Schoonink**, trouvé à Gand le 16 mars 1814, dans la rue Leopold. Le dit enfant paraissait nouvelle né.

Het kind wordt opgenomen in het gezin van Francies **Vandeputte** te Heusden met een jaarvergoeding van 80,82 francs.

9. glw 1820: geyt 27/6 plattin Praet, Eke, 2. Jan 1820	7	20
Chez Louis Praet, à Laethem, plattin		
09. Jan 1828 geyt 27/6. Eke, 2. Jan 1828	2	71
Chez Pierre de Wulf, à Vosselare		

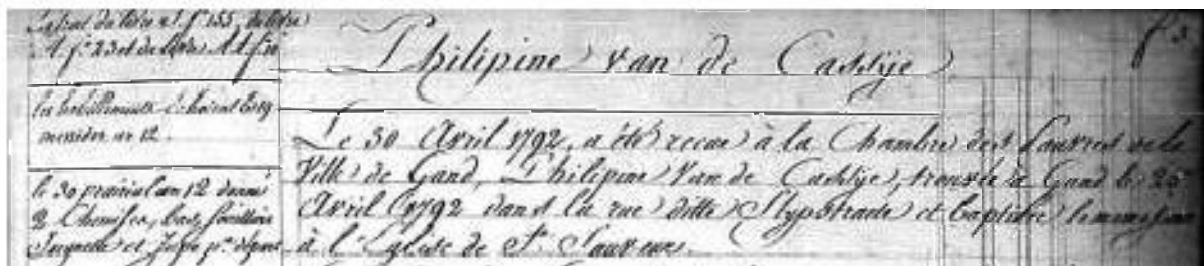
In het laatste trimester van 1817 wordt het kind overgeplaatst naar Sint Martens Latem bij het gezin **Pertsegaele**. De vermeldingen in het vondelingenregister signaleren de opvoeding in 1820 bij Louis **Praet** in (St Martens-)Latem en één jaar later in het gezin van Pierre **De Wulf** in Vosselare. Sophie **Schooninck** (let op de "ck") overlijdt in Nazareth op 75-jarige leeftijd op 10 april 1889. Haar beroep was toen dienstmeid. Zij was gehuwd met Bernard **Van Autryve**.

Dat huwelijk had plaats in Nazareth op 5 januari 1842. Bernard **Van Autryve** werd in Nazareth op 21 februari 1808 geboren. Zijn beroep is volgens de overlijdensakte werkman. Hij was de zoon van Francies en van Isabelle Therese **Van Hoek**.

Philipine Van De Cassije.

Archiefdetails bij het OCMW: folionummer = 3, boeknummer = 10, vermoedelijke datum van geboorte is geschat op 31 januari 1824; ingeschreven op datum van 31 mei 1824 en uitgeschreven op 30 april 1804.

Het verslag: « le 30 avril 1792, à été reçu à la Chambre des Pauvres de la Ville de Gand, Philipine **vande Cassije**, trouvé à Gand le 23 avril 1792 dans la rue dite Slypstraete et baptisé le meme jour à l' église de St Sauveur ».

Het kind wordt opgenomen bij Livine **Vandekeyserstraete** (zeer waarschijnlijk ook verwant met een vondeling(?)) à Severghem, rue Meulestraete met opvoedingskosten ter waarde van 24 francs per jaar.

Philippina **Van De Calseyde** (haar naam bij overlijden) sterft in Nazareth op 65-jarige leeftijd op 27 augustus 1857. Haar beroep is werkvrouw en ze was gehuwd met Joannes **De Smet**.

En dan heb ik nog niet gesproken over de drijfveren om een kind te vondeling te leggen, de reglementeringen, waar ten vondeling leggen, naamgeving, overlevingskansen van het kind, kwam de moeder haar kind al dan niet ophalen, controle door de overheid, enz. Méér info hierover kan men vernemen tijdens één van de voordrachten die Claude Gekiere geeft. Voor locatie van deze voordrachten kan men terecht op de "agenda" van de site www.vvfdinze.be.

(Geraadpleegde bronnen: archiefmateriaal van het OCMW Gent, archief van de gemeente Nazareth).

Claude Gekiere

TEMPELIERS

Op 9 april jl gaf Jan Hosten uit Ieper een zeer interessante voordracht, gewapend met zeer veel beelden, gebracht met een powerpoint-versie over de Tempeliers. Deze causerie ging door in Machelen, zaal de Guldepoort, en was een samenwerking van onze vereniging met het plaatselijke Davidsfonds.

Voor zij die er niet waren willen we via deze weg toch iets vertellen over deze materie.

(bron: <http://nl.wikipedia.org/wiki/Tempeliers>)

Méér info op <http://www.tempeliers.be/> waarvan de voordrachtgever tevens webmaster is.

De **Orde van de Tempeliers** of **Tempelorde** (*Orde van de Arme Ridders van Christus en de Tempel van Salomo*) was een katholieke monnikenorde die ten tijde van de kruistochten een Heilige Oorlog tegen de moslims voerde in het Heilige Land. Ze waren

gestructureerd als een ridderorde en erg militair ingesteld. De orde is waarschijnlijk ontstaan uit een aantal vrijbuitende kruisvaarders en vervolgens officieel erkend door de Katholieke Kerk omstreeks 1129. Ze bleef vervolgens bijna 200 jaar bestaan. De Tempeliers werden uiteindelijk zo machtig en rijk dat de Franse koning Filips de Schone er alles aan deed om van hen af te komen.

Deze 'Arme soldaten van Christus' bestonden aanvankelijk slechts uit een kleine groep ridders, die het plan hadden opgevat om de pelgrims naar het Heilige Land te beschermen. Deze werden namelijk onderweg vaak het slachtoffer van georganiseerde bendes. Hugo van Payns was een van hen. Hij was een veteraan uit de Eerste Kruistocht en legde zich samen met een andere ridder in een hinderlaag om de bandieten te verrassen. Na de eerste successen groeide bij hen het idee om zich te organiseren tot een groep die het wereldse ridderschap zou verzaken om zich te wijden.

Heilige Oorlog

De tempelorde voerde een Heilige Oorlog tegen de Islam. Pelgrims gingen langs de pelgrimsroutes naar de heilige plaatsen in het Heilige Land. Daarom moesten de Tempeliers zorgen voor de bescherming van de pelgrims, de beveiliging van de pelgrimsroutes, de heilige plaatsen en de bevrijding van het Heilige Land. Ondanks het statuut van monnikenorde waren de Tempeliers in de eerste plaats militairen. Ze beschouwden zichzelf als de *militie van Christus*. Het was toegestaan om moslims te doden, maar wie een christen doodde, werd uit de orde gezet. De Tempeliers waren berucht voor hun religieus fanatisme en militant karakter. Het waren vechtersbazen die veel geweld gebruikten tegen de vijanden van hun geloof en met gelijke munt terugbetaald werden. De moslimleider Saladin was bijvoorbeeld edelmoedig tegenover gewone ridders, maar Tempeliers en hospitaalridders doodde hij allemaal, waarschijnlijk omdat de Orde der Tempeliers geen losgeld betaalde voor gevangengenomen Tempeliers. Na de slag bij Hattin (1187) liet hij hen op rituele wijze ter dood brengen. Ook zijn opvolgers kenden geen genade voor de ridderorden.

De Tempeliers waren een traditionele kloosterorde. Ze deden afstand van de wereld om God te dienen en hun ziel te redden. Ze legden de gangbare monnikengeloften van armoede, kuisheid en gehoorzaamheid af. In het dagelijks leven moesten de monniken bidden, vasten, boete doen en delen met de armen. Ze aten in gemeenschappelijke eetzalen in absolute stilte, terwijl er voorgelezen werd uit de Bijbel. Hun kruin werd geschoren, maar ze lieten hun baard staan. De ridders droegen een wit kleed, de soldaten een bruin of zwart kleed. Het beroemde rode Tempelierskruis stond symbool voor het lijden van Christus. Tijdens de wekelijkse kapittelvergaderingen moesten de leden één na één hun zonden opbiechten. Er waren priesters om de absolutie te geven. Het was de leden ten strengste verboden geld of goederen te bezitten. Gokken en overmatig drankgebruik waren ook verboden. Bij monniken was het gezelschap van vrouwen niet gewenst. De Tempeliers hadden een grote collectie relikwieën. De belangrijkste was het Ware Kruis. In 1099 werd een vermeend stuk van het kruis van Christus gevonden in de Heilige Grafkerk. Het werd opgeborgen in de tempel en meegenomen op bijna alle militaire acties van de christenen. Het Ware Kruis werd door tien tempelridders dag en nacht bewaakt.

Internationale organisatie

De tempelorde was een internationale organisatie die haar manschappen en middelen haalde uit alle delen van West-Europa. Toch waren de Fransen toonaangevend binnen de orde. De bakermat van de Tempeliers lag in de Champagne; de orde was van meet af aan populair in Frankrijk en het grootste deel van de grootmeesters, leden en commanderijen was Frans.

Heilige Land en landen van overzee

Jeruzalem was het centrum van hun wereld. In het Heilige Land lagen de drie belangrijkste provincies: Jeruzalem, Tripoli en Antiochië. Daar vonden de militaire acties plaats en lagen hun kastelen. De overige tien provincies werden aangeduid als de *'landen van overzee'*: Frankrijk, Zuid-Frankrijk, Engeland, Portugal, Aragon, Noord-Italië, Zuid-Italië, Hongarije, Oost-Europa en Cyprus. Dat waren de wingewesten van de orde waar hun commanderijen lagen. In Spanje en Portugal echter vochten de Tempeliers ook mee tegen de Moren, maar speelden een vrij ondergeschikte rol bij de herovering van het schiereiland. In de elfde eeuw was een bescheiden deel in christelijke handen, halverwege de twaalfde eeuw was dat iets meer dan de helft. Daardoor verwijderde het front zich meer en meer van de tientallen kastelen van de Tempeliers. De aandacht van de Spaanse Tempeliers voor de Reconquista was minimaal.

Commanderijen en kastelen

De commanderijen van de Tempeliers waren herenboerderijen die bestonden uit hoeven, schuren, akkers, weilanden, wijngaarden en kapellen. Ze moesten de toevloed verzekeren van manschappen, geld, eten, paarden, wapens en bouwmaterialen. De commanderijen huisvestten ongeveer vier leden die werden bijgestaan door tientallen landarbeiders. Er waren meestal geen ridders aanwezig. De Tempeliers exploiteerden ruim 1.000 commanderijen in de landen van overzee, waarvan minstens 800 in Frankrijk. Engeland telde er 40, Duitsland 36. Ze waren gelegen langs de Europese pelgrimsroutes en in de havensteden naar het Heilige Land. De commanderijen van Londen, Parijs en La Rochelle werden uitgebouwd tot vestigingen.

De Tempeliers verwierven steeds meer bezittingen in het Midden-Oosten. Ze waren de grootste landeigenaren geworden, bezaten de meeste kastelen en hadden duizenden werklieden in dienst. Naast deze grote kastelen bezaten ze nog tientallen kleinere:

- In Jeruzalem: Beaufort, Zefat, Pelgrimsburcht, La Fève en Gaza
- In Tripoli: Chastel Blanc en Tortosa
- In Antiochië: Baghras, La Roche de Roussel en La Roche Guillaume

Inkomsten en uitgaven

De voornaamste bron van inkomsten waren schenkingen. De tempelorde kreeg ettelijke duizenden giften van koningen, graven, pausen, kardinalen, bisschoppen, landheren en eenvoudige lieden. Naast de commanderijen ontvingen ze geld, kerken, kloosters, gastenverblijven, ziekenhuizen, huizen, tuinen, markten, molens, smidsen, et cetera. Die goederen begonnen dan zelf winsten voort te brengen. De opbrengsten van de commanderijen werden regelmatig aan het hoofdkwartier afgestaan. De Tempeliers hadden vele parochiekerken die geld opleverden via missen en collecten.

De Tempeliers opereerden meer en meer als bankier, rentmeester en inner van belastingen. De Franse koning Lodewijk VII leende bij de tempelorde een gigantisch bedrag om de Tweede Kruistocht voort te kunnen zetten. Vanaf dat moment werden de Tempeliers de belangrijkste bankier van het Franse koningshuis. Filips II Augustus liet tijdens zijn afwezigheid voor de Derde Kruistocht alle inkomsten van zijn gebieden betalen aan de Parijse tempel. De Engelse koningen Jan zonder Land en Hendrik III leenden forse bedragen. De Londense tempel, en later de Parijse tempel, was toen de bewaarplaats voor de Engelse kroonjuwelen. De tempelorde gaf grote leningen aan paus Alexander III en zamelde geldsommen voor hem in. De Tempeliers beheerden bedragen voor verschillende baronnen en kooplieden. Ze werden ingeschakeld om kerkelijke en wereldlijke belastingen te innen. Daartegenover stond dat de Tempeliers gevrijwaard waren van kerkelijke belastingen, de tienden mochten houden en goederen belastingvrij exporteerden naar het Heilige Land. Ze bezaten eigen werven en koopvaardisshepen. Akko was hun belangrijkste haven.

De orde haalde zeker ook inkomsten uit het Midden-Oosten. Ze hieven belastingen op havens, markten en molens. Ze vroegen beschermgeld aan sultans en de sjjiitische sekte van de Assassins. Ze ondernamen plundertochten tot diep in het land van de moslims, vergaarden buit en eisten losgeld voor krijgsgevangenen. Tegelijk spendeerden de Tempeliers fortuinen aan hun militair apparaat. De bouw van het kasteel Zefat kostte bijvoorbeeld 1,1 miljoen bezanten, maar ook het onderhouden van kastelen en ridders was erg duur. Paarden werden geïmporteerd vanuit Europa, omdat de Arabische paarden te licht gebouwd waren. Tussen 1180 en 1260 was de prijs van paarden verzesvoudigd.

Kruisridderorden

In de 12e eeuw ontstonden er verscheidene religieuze orden met een militaire taak. Ze stredden allemaal voor het Heilige Land en werden concurrenten van elkaar. De spanningen konden hoog oplopen. Ook in het westen zag men de verdeeldheid van de kruisridderorden. Op het concilie van Lyon (1274) werd voor het eerst over een samengaan van de ridderorden gesproken. Paus Bonifatius VIII zette de discussie voort. Vooral de twee Franse ridderorden (Tempeliers en hospitaalridders) kwamen in aanmerking, maar grootmeester Jacques de Molay was mordicus tegen.

Concurrenten

De Orde van Sint-Jan (hospitaalridders, johannieters) werd in 1113 erkend door de paus. Ze mochten hun leider benoemen, tienden innen en waren alleen verantwoording schuldig aan de paus. Hun enige officiële doel was het helpen van armen en zieken, maar al sinds 1136 gingen ze zich meer richten op de strijd tegen de moslims. Pas aan het einde van de 12e eeuw gaf de paus toestemming voor de militaire doelstelling. Men krijgt de indruk dat de hospitaalridders hun soldatentaak opvoerden door de groeiende populariteit van de tempelorde. De Tempeliers en de hospitaalridders waren de twee belangrijkste ridderorden. Het is moeilijk uit te maken welke orde de machtigste en rijkste was.

De Duitse Orde ontstond tegen het einde van de twaalfde eeuw, omdat er een manifest taalprobleem was met de twee andere ridderorden die Franstalig waren. Door de concurrentie met de Duitse Orde hadden de Tempeliers betrekkelijk weinig bezittingen in Duitsland. Omdat Nederland toen sterk onder Duitse invloed stond, was de Duitse Orde er ook groter dan de Tempeliers.

Einde van de Latijnse staten

Na de val van Akko en het koninkrijk Jeruzalem (1291) verhuisden de ridderorden hun hoofdkwartier naar het eiland Cyprus. Ze zetten hun strijd tegen de moslims verder voort ter zee. In 1300 kwam het tot diverse piratenacties bij Egyptische en Syrische havensteden. De Tempeliers mengden zich in de staatszaken op Cyprus en steunden een staatsgreep. De tempelorde en een deel van de geestelijkheid bleef hangen in het verleden. Op verzoek van paus Clemens V kwam grootmeester Jacques de Molay in 1307 nog met een uitgewerkt plan voor de herovering van het Heilige Land.

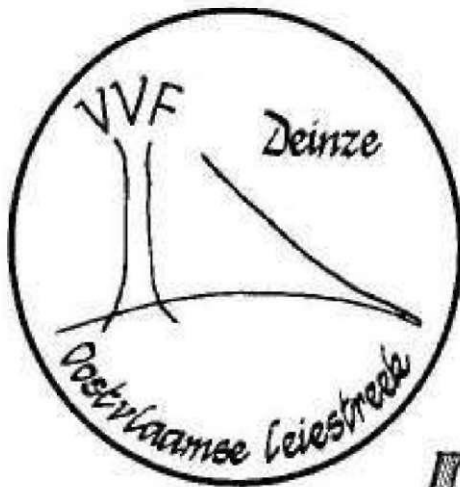
NIEUWSTE UITGAVE VAN DE VVF-DEINZE

De klappers op de huwelijken te EKE voor de periode van 1797 tot en met 1910

De klappers zijn opgemaakt in alfabetische volgorde, zowel op naam van de man als op naam van de vrouw. In totaal zijn 1.366 huwelijken geregistreerd.

De kostprijs is **13,00** euro zónder verzendingskosten en **15,00** euro mét verzendingskosten.

Bij bestelling graag over te schrijven op IBAN nummer: BE24 0832 7311 6738 - BIC: GKCCBEBB van VVF Deinze.

LEIESTAM

Informatieblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, Afdeling Deinze

Verschijnt tweemaandelijks
(niet in juni)
Uitgavekantoor: Deinze nr. 1

Verantwoordelijke uitgever:
Claude GEKIERE

18^e jaargang nr. 4

Herfstlaan 59

OKTOBER 2010

9800 DEINZE

Hoofdredacteur: Demuyne Guido, Pachtgoeddreef 17, 9031 Drogenen

Onze internet-site: <http://www.vvfdeinze.be>

Activiteiten:

1) Woensdagen 27/10 en 24/11/2010: Opsporing gezocht: mijn voorouders (telkens van 10 uur tot 12 uur in het stadsarchief van Deinze): begeleiding nieuwe familiekundigen door een bestuurslid van VVF-Deinze. Er is geen inschrijving vooraf noodzakelijk. Meer bepaald zal bijzondere aandacht worden gegeven aan de beschikbare boeken, microfilms, popp-kaarten, e.d. Inderdaad, het Deinse Stadsarchief is méér dan de registers van de Burgerlijke Stand.

2) Zondag 10/10/2010: 26e Oost-Vlaamse ontmoetingsdag.

Deze keer georganiseerd door VVF-Deinze!!

In zaal Rekkeling, D. Delcroixstraat, nr. 1 A te Deinze

Voor meer informatie zie volgende bladzijde!!

3) Donderdag 18/11/2010 vanaf 20 uur in de Benedenzaal van de Stedelijke Bibliotheek, Markt te Deinze: Voordracht: **De geschiedenis van de Vlaamse Beweging na de Tweede Wereldoorlog** door Professor Bruno De Wever

Ingericht door de Stedelijke Openbare Bibliotheek in samenwerking met VVF-Deinze

Reserveren kan via tel op het nummer 09/3819560 of per mail: bibliotheek@deinze.be

Toegangsprijs bij reservatie: 2 euro, ter plaatse 3 euro

VOOR ONZE NIEUWE PUBLICATIE: zie bladzijde 736 in dit nummer

DE FERRARISKAARTEN ALS BRON VOOR DE FAMILIEKUNDE

Met de heruitgave van de Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsbidsom Luik (Atlas Ferraris), plaatste het Nationaal Geografisch Instituut (NGI) deze parel van de 18^e eeuwse cartografie vorig jaar opnieuw volop in de aandacht.

In deze bijdrage zullen we het niet enkel hebben over de toegankelijkheid van deze kaarten uit 1777, maar ook over hun historiek en hun belang voor de familiekunde.

De Ferrariskaarten: nu consulteerbaar voor iedereen

In de lente van 2009 publiceerde het NGI de nu al beruchte Atlas Ferraris, een kaartboek van bijna 12 kilogram, zowat een halve meter hoog en 40 centimeter breed. Naast de 275 kaarten, teruggebracht op schaal 1:20.000, bevat het boek een uitvoerige inleiding en een namenrepertorium met meer dan 3000 toponiemen. Deze publicatie van 608 pagina's, verpakt in een gesloten koffer met handvat, is thans verkrijgbaar voor 129 euro. In oktober 2009 waren van deze uitgave, gedrukt door Lannoo in Tielt, al meer dan 14000 exemplaren verkocht. Wie geïnteresseerd is in de aankoop van dit werk kan het bestellen via een in te vullen formulier op de website van het NGI: <http://www.ngi.be/NL/NL1-4-2-1.shtm>

Onze afdeling kocht het boek aan. Het zal eerstdaags in bruikleen worden gegeven aan het stadsarchief van Deinze, waar het op aanvraag zal kunnen geconsulteerd worden.

Het NGI biedt echter ook de mogelijkheid de Ferrariskaarten gratis online te raadplegen.

Hiervoor gaat men naar de website <http://www.ngi.be/NL/NL1-4-2-3>

In deze Ferraris Viewer kan men in een vakje de naam van de gemeente intikken waarop men op zoek is. Vervolgens klikt men op de desbetreffende gemeente in de schuifbalk die al verschijnt na het intikken van enkele letters. Op de kaart van België wordt het kaartblad oranje omcirkeld en verschijnt de naam van het kaartblad naast de vermelding "Overzichtskaart". Tik je bijvoorbeeld "Olsene" in dan verschijnt "Overzichtskaart 27, Tielt", met "Tielt" in het blauw. Klik vervolgens op "Tielt". De kaart komt dan in beeld.

Klik je nu onderaan op het meest rechtse icoon dan verschijnt de kaart in fullscreen. Je kan nu inzoomen met het scrollwiel van je muis of door te klikken op het vergrootglas met een +. Je zal verstandig staan van de details die je kan waarnemen.

Wens je een afdruk van een Ferrariskaart in je huiskamer te hangen, dan bestaat via de website <http://www.ngi.be/NL/NL1-4-2-2.shtm> ook de mogelijkheid een kleurenplot te bestellen:

- kleurenplot van een kaartblad op hoogwaardig papier (120 gr), met UV- bestendige inkt:
 - op de originele schaal 1:11520 (kaartbeeld: 135 cm x 85 cm) tegen de prijs van € 50
 - op de verkleinde schaal 1:20000 (kaartbeeld 77 cm x 48 cm) tegen de prijs van € 25
- kleurenplot van een kaartblad op satijn-fotopapier (200 gr), met UV-bestendige inkt, geprint in 12 kleuren:
 - op de verkleinde schaal 1:20000 (kaartbeeld: 77 cm x 48 cm) tegen de prijs van € 35

Je kan de kaartbladen ook digitaal verkrijgen in JPEG-formaat aan de prijs van 40 euro per kaartblad via de website <http://www.ngi.be/NL/NL1-4-2-5.shtm>

Tenslotte kan men de kaarten ook nog verkrijgen in de oude fascimile versie van Pro Civitate van het Gemeentekrediet (uit de periode 1965 – 1976): 4 deelbladen in één map op schaal 1:25000 met begeleidende tekst aan de prijs van 8 euro per map. Bestelling kan via de website <http://www.ngi.be/NL/NL1-4-2-4.shtm>

Hoe de Ferrariskaarten tot stand kwamen

Graaf Jozef de Ferraris (1726-1814), afkomstig uit Lotharingen, had nauwe banden met het Oostenrijkse Hof. In 1757 werd hij tot luitenant-kolonel benoemd en vervolgens tot directeur-generaal van de artillerie in de Oostenrijkse Nederlanden. In 1767 kreeg hij van gouverneur Karel van Lotharingen de opdracht om een topografische kaart te maken van het Zoniënwoud en omgeving. Gesterkt door het goede resultaat stelde hij de landvoogd voor om een kaart te maken van de gehele Oostenrijkse Nederlanden, aangevuld met het Prinsbidom Luik. Het project, dat aanvankelijk werd verworpen door het Oostenrijkse hof, werd in augustus 1770 toch goedgekeurd onder invloed van Karel van Lotharingen, toen in Wenen.

De opmetingen op planchetten of meettafels en de waarnemingen op het terrein gebeurden in de periode 1771-1775 door artilleristen van de “Ecole de mathématiques du corps d’artillerie des Pays-Bas autrichiens de Malines” onder leiding van kapitein Cogeur.

De opmetingen in de streek van Deinze gebeurden wellicht in het voorjaar van 1773.

In een parochierekening van Petegem-buiten uit 1773 (Rijksarchief Kortrijk, Dubbels dorpsrekeningen nr. 3874) vonden we een post terug met een betaling aan Pieter Hoeck, officier (assistent van de baljuw) van de parochie, die voor zijn hulp aan de “cannonniers ofte detachment van het corps d’artillerie van mechelen geemployeert tot het maecken ende effen van een generaele caerte deser Nederlanden dit omme aen hun te thoonen ende aen te wijzen de limiten deser cassellerije van Cortrijck ende de aenpaelende soo van Audenaerde als Gendt” een bedrag ontvangt van drie schelling groot courant op 8 mei 1773.

Maar de Ferraris baseerde zich niet enkel op de opmetingen uitgevoerd door zijn medewerkers. Als uitgangspunt nam hij de opmetingen van Cesar-Francois Cassini voor de kaart van Frankrijk, die ook een deel van de Zuidelijke Nederlanden bestreek. Je kan deze kaarten onder andere consulteren via de website [http://memory.loc.gov/cgi-bin/addItemLink.pl?tourl=/gmd/gmd5m/g5830m/g5830m/ghl00001/ghl00001.html&style=gmd&itemLink=r?ammem/gmd:@field\(NUMBER+@band\(g5830m+ghl00001\)\)](http://memory.loc.gov/cgi-bin/addItemLink.pl?tourl=/gmd/gmd5m/g5830m/g5830m/ghl00001/ghl00001.html&style=gmd&itemLink=r?ammem/gmd:@field(NUMBER+@band(g5830m+ghl00001)))

Verder gebruikte hij nog de kaarten die de Franse militaire geografen hadden opgemeten tijdens de talrijke oorlogen en conflicten die onze streken teisterden op het einde van de 17de en het begin van de 18de eeuw. Voor Namen, en misschien ook voor andere gebieden, ten

slotte, gebruikte hij ook zeer gedetailleerde lokale kaarten, opgemaakt door regionale landmeters.

De informatie uit opmetingen en andere bronnen werd systematisch overgetekend op grote bladen in het tekenbureau van Mechelen. Deze bladen vormen de Carte de cabinet of Kabinetskaart. In Mechelen werd ook de Carte marchande gegraveerd, die bestemd was voor verkoop aan particulieren.

Beide kaarten werden in 1777 voltooid. De kabinetskaart bestaat uit 275 folio's van ongeveer 91 op 141 cm. Elke folio is in vier gevouwen. Soms is hieraan nog een vijfde blad of strook toegevoegd. De Carte marchande telt slechts vijfentwintig folio's en is gegraveerd door L.A. Dupuis.

(wordt vervolgd)

Guido Demuynek

Nieuwste uitgave van onze VVF-afdeling

*Indexen op de huwelijken van Deinze
en al zijn deelgemeenten op één Cd-rom
periode van 1796 tot en met 1910*

Alfabetische klappers (op naam van de mannen en van de vrouwen) op de huwelijken van de Burgerlijke Stand voor de periode van 1796 tot en met 1910 over de volgende (deel-)gemeenten:

- * *Deinze-stad*
- * *Astene*
- * *Bachte-Maria-Leerne*
- * *Gottem*
- * *Grammene*
- * *Meigem*
- * *Sint-Martens-Leerne*
- * *Wontergem*
- * *Petegem*
- * *Vinkt*
- * *Zeveren*

Het geheel omvat een namenlijst van méér dan 24.000 namen

Geraadpleegde bronnen in het Stadsarchief van Deinze:

- * *kantonhuwelijken 1799 en 1800 in Deinze als kantonhoofdplaats*
- * *registers van ondertrouw*
- * *registers van huwelijken*

Prijs: 15,00 euro zónder verzendingkosten, en 17,00 euro met verzendingkosten

Rekening nummer van VVF Deinze: BE24 0832 7311 6738 BIC: GKCCBEBB

De Cd-rom zal ter beschikking zijn op de Ontmoetingsdag in zaal Rekkelinge (zie affiche elders in dit tijdschrift).

OVERZICHT VAN DE MILITIEREGISTERS VAN DE 19^e EN 20ste EEUW IN HET STADSARCHIEF VAN DEINZE

Het Stadsarchief van Deinze heeft een (weliswaar onvolledige) verzameling "militieregisters". Alfabetisch worden in dit onderzoek de deelgemeenten Astene, Bachte-Maria-Leerne, Deinze, Meigem, Petegem, Vinkt en Wontergem gepresenteerd. Voor de overige deelgemeenten: Gottem, Grammene, Sint-Martens-Leerne en Zeveren, heeft het Deinse Stadsarchief geen militiedocumenten.

Astene

- Boek betreffende Wederspanningen 1931-1941. (Ref archief = MAS/1422 - 31-1)
- Boek betreffende militairen in (on)bepaald verlof 1892-1923. (Ref archief = MAS/2046 - 62-2)
- Boek betreffende inschrijvingsregister 1881-1890. (Ref archief = MAS/2017 - 78-2)
- Boek betreffende inschrijvingsregister 1871-1880. (Ref archief = MAS/2018 - 78-3)
- Boek betreffende inschrijving 1911-1923. (Ref archief = MAS/2022 - 81-1)
- Boek betreffende inschrijving 1891-1900. (Ref archief = MAS/2023 - 81-2)
- Boek betreffende inschrijving 1900-1910. (Ref archief = MAS/2024 - 81-3)

Bachte-Maria-Leerne

- Boek betreffende militairen 1907-1934. (Ref archief = MBA/1316 - 12-6)
- Boek betreffende Militaire verstrekkingen na de bezetting 1944-1949 (Ref archief = MBA/1481 - 36-1)
- Boek betreffende Rantsoenkaarten 1968-1979 (Ref archief = MBA/1594 - 56-4)
- Boek betreffende Rantsoenkaarten 1954-1968 (Ref archief = MBA/1588 - 56-5)

Deinze

- Boek betreffende inschrijving, alfabetische lijst 1859-1870 (Ref archief = MDE/2029 - 60-1)
- Boek betreffende militairen in verlof sinds 1892. (Ref archief = MDE/2021 - 61-2)
- Boek betreffende inschrijving 1906-1938 (Ref archief = MDE/4878 - 64-1)
- Boek betreffende inschrijving 1885-1896 (Ref archief = MDE/2025 - 81-4)
- Boek betreffende inschrijving 1885-1896 (Ref archief = MDE/2033 - 87-3)
- Boek betreffende inschrijving 1871-1884 (Ref archief = MDE/2026 - 84-1)
- Boek betreffende inschrijving 1897-1910 (Ref archief = MDE/2027 - 84-2)
- Boek betreffende inschrijving 1859-1870 (Ref archief = MDE/2028 - 84-3)
- Boek betreffende inschrijving, alfabetische lijst 1871-1884 (Ref archief = MDE/2031 - 87-1)
- Boek betreffende inschrijving 1911-1923 (Ref archief = MDE/2032 - 87-2)
- Boek betreffende inschrijving 1885-1896 (Ref archief = MDE/2033 - 87-3)
- Lijst betreffende lichting 1924 (Ref archief = MDE/8138 - 99-3)
- Lijst betreffende lichting 1923 (Ref archief = MDE/8139 - 99-4)
- Lijst betreffende lichting 1922 (Ref archief = MDE/8140 - 99-5)
- Lijst betreffende lichting 1913 (Ref archief = MDE/8141 - 99-6)
- Lijst betreffende lichting 1914 (Ref archief = MDE/8142 - 99-7)
- Lijst betreffende lichting 1915 (Ref archief = MDE/8143 - 99-8)
- Lijst betreffende uitgestelden en ontslagenen 1910-1914 (Ref archief = MDE/8144 - 99-9)

- Lijst betreffende lichting 1920 (Ref archief = MDE/8145 - 99-10)
- Lijst betreffende lichting 1897-1900 (Ref archief = MDE/8146 - 99-11)
- Lijst betreffende lichting 1902 (Ref archief = MDE/8147 - 99-12)
- Lijst betreffende lichting 1903 (Ref archief = MDE/8148 - 99-13)
- Lijst betreffende lichting 1901 (Ref archief = MDE/8149 - 99-14)
- Lijst betreffende lichting 1904-1910 (Ref archief = MDE/8150 - 99-15)
- Lijst betreffende lichting 1921 (Ref archief = MDE/8281 - 101-5)

Meigem

- Boek betreffende inschrijving 1891-1910. (Ref archief = MME/2041 - 96-1)

Petegem-Leie

- Boek betreffende inschrijving 1840-1849 (Ref archief = MPE/2030 - 60-2)
- Boek betreffende inschrijving 1860-1869 (Ref archief = MPE/2045 - 62-1)
- Boek betreffende inschrijving 1871-1879 (Ref archief = MPE/2038 - 90-4)
- Boek betreffende inschrijving 1880-1889 (Ref archief = MPE/2039 - 93-1)
- Boek betreffende inschrijving 1890-1899 (Ref archief = MPE/2043 - 96-3)
- Boek betreffende inschrijving 1900-1909 (Ref archief = MPE/2042 - 96-2)

Vinkt

- Boek betreffende inschrijving 1877-1896 (Ref archief = MPE/2036 - 90-2)
- Boek betreffende inschrijving 1897-1910 (Ref archief = MDE/2037 - 90-3)
- Boek betreffende inschrijving 1862-1887 (Ref archief = MDE/2038 - 93-2)

Wontergem

- Boek betreffende inschrijvingsregister 1902-1910 (Ref archief = MDE/2020 - 61-1)
- Boek betreffende alfabetisch inschrijvingsregister 1872-1901 (Ref archief = MDE/2016 - 78-1)
- Boek betreffende inschrijvingsregister 1872-1901 (Ref archief = MPE/2019 - 78-4)

Door de jaren heen werden in de 19de eeuw verscheidene formulieren gebruikt, o.a. voor een alfabetisch inschrijvingsregister, een verzoek tot vrijstelling, vrijgestelden voor één jaar of voor altijd, toewijzingen door de militieraad, verslagen van de militieraad, lijst der vervangers, enz...

Gelieve wel te noteren dat voor raadpleging van de lijsten jonger dan 100 jaar, een schriftelijke toelating van de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg nodig is dat bij elk bezoek van het Stadsarchief in Deinze aan de verantwoordelijke dient voorgelegd te worden.

(wordt vervolgd)

Claude Gekiere

**STATEN VAN GOED IN HET FONDS VIERSCHAAR GRAMMENE -
MACHELEN**

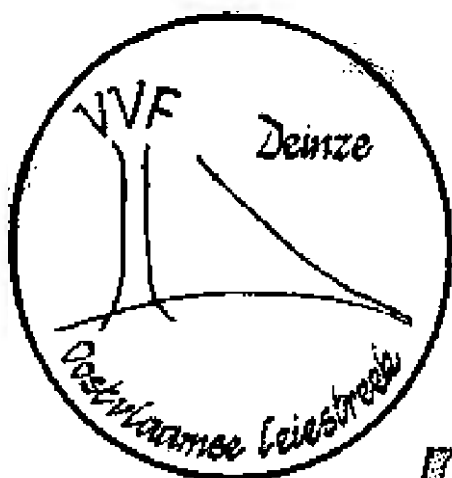
(vervolg van Leiestam 2/2010 p. 723-724)

- 25/10/1735: Christiaen DE SPOR fs. Jaecques + Grammene 22/4/1735
 x Janncken DE BLAUWERS +, waarvan 1 K: Isabelle 17 j.;
 x Marie FAELE fa. Heyndrick wed., waarvan 5 K:
 Marianne 12 j., Adriaenne 8 j., Anne Marie 6 j. en Cathariene 2 j.;
 Livynce overleden V: Jan Baptiste CORNELIS.
- 9/5/1735: Joos TANT fs. Philips +
 x Pietronelle VERHENNE fa. Jan +, waarvan 3 K:
 Geeraert meerderjarig; Joosijne x Jooseph TAELEMAN; Franchoys wees;
 xx Joosijne DEL BARE fa. Joos wed., waarvan 4 K:
 Charel, Joacham, Lievijne en Pietronelle
 VP: Rogier TANT halfbroer van de overledene.
 (Joosijne DEL BARE xx Pieter DE VOGHELAERE)
- 1733: Adriane DE MEELE fa. Anthone + Machelen september 1732
 x Michiel FAYHIE wed., waarvan een onwettig kind verwekt door Joannes
 VAN HOUCKE fs. Lauwercyng: Joannes VAN HOUCKE 18 maanden;
- 7/12/1733: Isabelle DENYS fa. Andries + Machelen 5/2/1733
 x Pieter VAN HAUWAERT fs. Joos wed., waarvan 2 K:
 Susanna 3 j. en Marie Caterine 1 j.
 VM: Geeraert DEL BARE x Susana DE PUYDT (wed. Andries DENYS).
- 1737: Lieven BRUYNEEL fs. Frans + Machelen
 x Isabelle THIENPONDY wed., waarvan 2 K: Frans en Pieter.
- 18/10/1737: Inventaris sterfhuis Pieter VAN COPPERNOLLE + Grammene
 x Marie VANDER HAEGHEN wed., waarvan 1 K: ? x Judocus DAMMAN.
- 24/3/1738: "Renseing ende bewijs" gedaan door Joannes VANDER HAEGHEN "als
 ghesubstitueerden vooght" van Magdalenne en Pitronelle DU MEELE, dochters van Gillis (zie
 ook de staat van goed van Gillis DU MEELE van 1728).
- 21/10/1738: Rekening van de baten en schulden achtergelaten door Simoen DELEYN
 fs. Jan Baptiste jongman + Machelen
 Erfgenamen: zijn 6 broers en zusters:
 Carel DELEYN en Anthone DELEYN meerderjarig;
 Joanne Therese DELEYN x Ferdinandt VAN BIESBROUCK;
 Jan Baptiste, Marie Françoise en Marie Catharine DELEYN wezen.
- 3/2/1739: Rekeningbewijs van het sterfhuis Janncken DE BLAUWERE + Grammene
 x Christiaen DE SPOR waarvan 1 K: Isabelle
 HV: Albertus DE BLAUWERE fs. Luycas broer van de overledene in Gottem.
- 4/11/1737: Livinne HOUCK fa. Andreas + Machelen 8/2/1734
 x Pieter VAN HAUWAERT fs. Joos wed., waarvan 1 K: Lievinne 4 maand
 VM: Andries HOUCK grootvader van de wees.

- 3/11/1738: Joanne DE BRO + Machelen 16/7/1735
 x Christiaen STEUPERAERT fs. Jan wed., waarvan 2 K:
 Joanne Marie 3 1/2 jaar en Joannes 6 weken
 V: Joannes DE BRO fs. Nicolaeys vader van de overledene.
- 1738: Liviene DE SMEDT fa. Pieter
 + Petegem (heerlijkheid van Machelen) 11/11/1737
 x Louis DE SNOUCK fs. Joos wed., waarvan 1 K: Catharicne ° 20/2/1736
 V: Pieter DE SMEDT fs. Flor.
- 19/1/1739: Madeleene DE SMUL fa. Jan + Machelen april 1738
 x Joannes HUYS fs. Jan wed., waarvan 4 K:
 Pieter, Franchoys, Jooseph en Joanne
 VM: Pieter DE SMUL broer van de overledene.
- 17/2/1739: Joanne DU GARDYN fa. Lauwcrijs + Grammene 28/7/1737
 x Philips VAN DAELLE fs. Jan wed., waarvan 3 K:
 Isabelle, Lyanorre en Marie
 VP: Pieter VAN DAELLE fs. Jan broer van de wed. in Wontergem;
 VM: Roelant DU GARDYN fs. Jooris.
- 20/10/1739: Joannes VANDER CRUYSSSEN fs. Frans + Grammene 12/4/1739
 x Margaritte MADOU fa. Vincent wed., waarvan 2 K:
 Frans x Machilinne KILHEM in Petegem;
 Pieter + Petegem x Joanne CLAUS waarvan 1 K: Gabriel
 VP: Frans VANDER CRUYSSSEN oom van de wees;
 VM: Joannes LESSENS stiefvader van de wees in Petegem.
- 16/2/1739: Alexander DIERKENS fs. Pieter + Machelen 16/2/1737
 x Tanneken VERLOOVEN fa. Joos wed., waarvan 5 K:
 Livynne meerderjarig; Pitronelle x Joannes BOONE;
 Judocus, Cornelius en Joanne wezen
 VP: Cornelis DIERKENS broer van de overledene.
- 15/6/1739: Willemijne DE WAELE fa. Joos + Machelen 1739
 x Gilles DE SLOOVER fs. Joos wed., waarvan 3 K:
 Judocus, Pieter en Joanne
 VM: Tomas DE WAELE in Kruishoutem.
- 1739: Pieter DE SMET fs. Florens + Petegem-buiten 17/3/1739
 x Lievijne STEVENS fa. Pieter +, waarvan 7 K:
 Jacobus, Florens, Joos, Joannes en Pieter meerderjarig;
 Joanne x Jacobus THIENPONT;
 Livijne + x Louys DE SNOUCK waarvan 1 K: Catharine
 VM: Louys DE SNOUCK vader van de wees
 xx Joanne BRUYNEEL fa. Pieter wed., waarvan 5 K:
 Lodovicus, Gilles, Lieven, Marie en Catherine
 VP: Jan DE SMET broer van de overledene in Machelen;
 VM: Jan BRUYNEEL in Petegem.

(wordt vervolgd)

Guido Demuyne

Met steun van de
Vlaamse overheid

België-Belgique
P.B. 9800 Deinze I
3/9282

P.806155

LEIESTAM

Informatieblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, Afdeling Deinze

Verschijnt tweemaandelijks
(niet in juni)
Uitgiftkantoor: Deinze nr. 1

Verantwoordelijke uitgever:
Claude GEKIERE

18^e jaargang nr. 5

Herfstlaan 59

DECEMBER 2010

9800 DEINZE

Hoofdredacteur: Demuyne Guido, Pachtgoeddeef 17, 9031 Drongen

Onze internet-site: <http://www.vvfdeinze.be>

VOOR ONZE NIEUWE PUBLICATIE: zie bladzijde 742 in dit nummer

Activiteiten:

1) Voordracht op dinsdag 28/12/2010 om 15 uur:

Geschiedenis van het bid- en devotieprentje

door Claude Gekiere, voorzitter VVF-Deinze (organisatie Dienstencentrum Ten Bosse)

Waar: lokaal dienstencentrum "De Bosrank", Ten Bosse te Deinze.

2) Woensdagen 26/1, 23/2 en 30/3/2011: **Opsporing verzocht**: mijn voorouders (telkens van 9 uur tot 11 uur in het stadsarchief van Deinze): begeleiding nieuwe familiekundigen door een bestuurslid van VVF-Deinze. Er is geen inschrijving vooraf noodzakelijk.

3) Voordracht op dinsdag 8/3/2011 vanaf 20u in de benedenzaal van de bibliotheek, Markt te Deinze:

Het genealogisch computerprogramma "Familysearch.org".

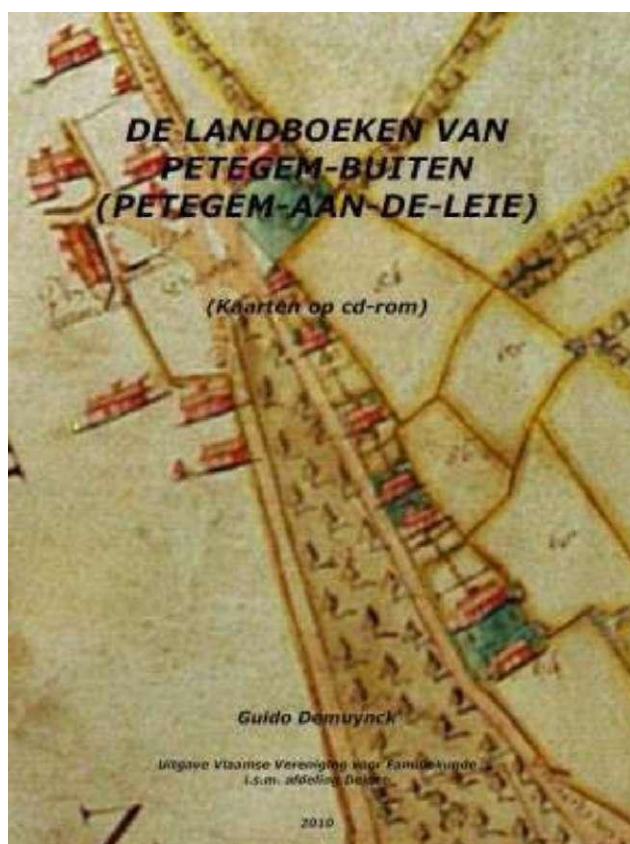
door de heer Jean Huysmans

Hernieuwing lidgelden:

Gelieve uw lidmaatschapsbijdrage 2011 (5 euro) over te willen schrijven op rekening nr.083-2731167-38 van VVF-Deinze. Nationale leden van VVF zijn niet verplicht om deze bijdrage te storten maar hun bijdrage is steeds van harte welkom.

ONZE NIEUWE PUBLICATIE:

DE LANDBOEKEN VAN PETEGEM-BUITEN

Landboeken zijn documenten uit het Oud Regiem, de periode voorafgaand aan de aanhechting van onze streken bij Frankrijk in 1795. Ze dateren meestal van de 17e en 18e eeuw, oudere exemplaren zijn zeldzaam. Heel wat landboeken zijn vergezeld van, gewoonlijk ingekleurde, kaarten van perkament. Dit is het geval voor het landboek van Petegem-buiten van 1770.

Landboeken boden onze voorouders overzichtelijke documenten waarmee zowel de ligging, de eigenaar en soms de gebruiker vlug konden worden opgespoord. Nochtans was dit niet het hoofddoel van de meeste van deze registers. Zeker wat de landboeken van parochies (als administratieve entiteit) betreft, was de belangrijkste reden van opmaak fiscaal van aard. Het grondgebruik was immers de belangrijkste basis voor de inning van lokale en centrale belastingen. In de meeste landboeken wordt dan ook voor elk perceel een berekening van de relatieve gebruikswaarde - men noemde dit toen de "prijs" - gemaakt, die als basis diende bij de verdeling van de te innen belastingen. Aan de hand van landboeken stelde men gebruikboeken of "quote boecken" op die per gebruiker - zowel de eigenaars die hun eigendom zelf gebruikten als de pachters - alle percelen en de totale "prijs" vermeldden. Op basis van gebruikboeken deed men dan vaak jaarlijks "ommestellingen", ook "pointingen" of "zettingen" genoemd, waarvan men documenten met dezelfde benaming opstelde en die per gebruiker de te betalen belasting opgaven.

Wat is het nut van deze oude landboeken voor de vorser van de 21e eeuw?

Voor de genealoog is het belang ervan vanzelfsprekend. In de eerste plaats vindt hij er zowel de eigendommen van zijn voorouders als de door hen gebruikte hofsteden en landerijen in terug. Met de bijgevoegde kaarten kan hij deze bezittingen of gebruikte gronden lokaliseren. Moderne

kadasterkaarten of de 19e-eeuwse Popp-kaarten helpen hem om tot een nog preciezer plaatsbepaling in onze tijd te komen.

De familievorscher kan echter met enige inspanning meer informatie uit deze registers halen. In combinatie met de hierboven vermelde ommestellingen kan hij zijn voorouder in de gemeenschap plaatsen, waarin deze leefde. Was hij eigenaar of pachter van een groot pachthof? Gebruikte hij weinig land of bewoonde hij slechts een huisje op een klein perceel, als landarbeider of als ambachtsman? Hoe was zijn precies grondgebruik, nl. de gebruiksverhouding land, meers, bos...? En in samenhang hiermee: behoorde hij tot de categorie die de hoogste belasting op grondgebruik betaalde, of maakte hij deel uit van de middengroep of van de kleinste gebruikers? Wie waren zijn burens, welke herbergen waren er in de buurt? Vragen met antwoorden die aanleiding kunnen geven tot de ontrafeling van het sociaal leven of het verband met mogelijke peters en meters bij een doop blootleggen.

Meer algemeen scheppen de landboeken een beeld van eigendomsstructuren. Welk percentage grondgebied was eigendom van geestelijke instellingen, van de adel, de stedelijke burgerij of van de lokale inwoners. Het onderling vergelijken van verschillende landboeken leert iets meer over de veranderingen in het grondgebruik in de loop van de 17e en 18e eeuw, en ook over de verschuivingen van bezit binnen verschillende sociale groepen of over het handhaven van bezit binnen dezelfde families. Het tellen van het aantal huizen en hofsteden leert iets meer over de groei van de bevolking. De ligging van de woonkernen bezorgt dan alweer informatie over de spreiding en concentratie (bv. rond een dries) van de bewoning. De vergelijking van landboeken maakt het mogelijk om verdwenen hofsteden op te sporen.

In deze nieuwe publicatie zijn de landboeken opgenomen van 1650, 1742 en 1770 en een pointinglijst van 1762. Het landboek van 1770 werd volledig getranscribeerd, de overige documenten analytisch weergegeven (links een tabel met de eigenaars en rechts een tabel met de gebruikers, wat de pointinglijst betreft uiteraard enkel een tabel met de gebruikers).

Om niet al te veel informatie verloren te laten gaan, bevat deze publicatie bovendien bijdragen met de toponiemen uit de landboeken van 1650 en 1742. Wegens hun belang is ook een afzonderlijke bespreking aan de hofsteden, huizen, herbergen en molens uit de verschillende landboeken opgenomen. Twee alfabetische indexen, een op de naam van de eigenaars en gebruikers en een met de toponiemen, is eveneens terug te vinden. Ten slotte zijn drie concordantietabellen opgesteld, waarbij telkens van een van de drie landboeken werd vertrokken. Op die manier kan de lezer gemakkelijk de corresponderende artikels in de andere twee landboeken terugvinden.

Door ons bestuurslid Vic Wouters werden foto's gemaakt van de 6 kaarten uit het landboek van 1770 dat zich bevindt in de stadsbibliotheek van Deinze.

Elke kaart vertegenwoordigt één kanton. Naast een globale foto werden telkens ook enkele close ups getrokken van belangrijke onderdelen. Het betreft hetzij sites waar een concentratie van bewoning wordt aangetroffen, hetzij plaatsen waar zich belangrijke pachthoven situeren. De foto's van deze kaarten werden aan de publicatie toegevoegd op cd-rom.

In totaal telt deze publicatie 279 pagina's.

Het boek kan worden aangekocht door overschrijving van 24 euro (20 euro + 4 euro verzendingskosten) op rekening nr. BE24 0832 7311 6738 BIC: GKCCBEBB van VVF-Deinze, p/a Lijsterstraat 35, 9810 Nazareth met de vermelding "Landboeken Petegem".

Om beschadiging te vermijden raden wij u nochtans aan de publicatie tegen 20 euro aan te schaffen bij één van de volgende bestuursleden:

Guy Thoonen, Lijsterstraat 35, 9810 Nazareth, 09/385.52.40

Romain Debouver, Herpinsakker 22, 9800 Deinze, 09/386.32.11

Guido Demuyne, Pachtgoeddreef 17, 9031 Drongen, 09/330.04.74

DE MILITIEREGISTERS VAN DEINZE EN ZIJN DEELGEMEENTEN,
BEKEND IN HET STADSARCHIEF VAN DEINZE

(vervolg van Leiestam 4/2010, p. 737-738).

Overzichtslijst van opgeroepen miliciens in de 19de eeuw die in Frankrijk geboren zijn en waarvan in het Stadsarchief in Deinze gegevens beschikbaar zijn.

Militiejaar	FAMILIENAAM	Voornamen	Geboorteplaats	Geboortedatum	Militiegemeente
1888	BILTERYST	Pieter Antoon	Roubaix (Fr)	11/06/1868	Deinze
1889	BILTERYST	Karel Lodewyk	Roubaix (Fr)	02/10/1869	Deinze
1896	BILTERYST	Camiel Prosper	Roubaix (Fr)	20/12/1876	Deinze
1876	BORMANS	Antone Julien	Rijsel (Fr)	08/09/1856	Vinkt
1895	BUYLE	Lodewyk	Hersin (Fr)	13/08/1875	Deinze
1880	CAILLIEU	Lodewyk Corneel	Roubaix (Fr)	17/09/1860	Deinze
1891	CLAEYSSSENS	Pieter Joseph	Halluin (Fr)	22/04/1871	Vinkt
1888	CLAUS	Florent Victor	La Madeleine (Fr)	15/06/1868	Deinze
1897	CLAUS	Francies	Rijsel (Fr)	06/04/1877	Deinze
1893	COPPENS	Charles Henri	Wervicq-Sud (Fr)	30/04/1873	Meigem
1894	DE BACKER	Evariste	Auchel (Fr)	25/07/1874	Astene
1884	DE BACKER	Francies Xavier	Ryssel (Fr)	26/11/1864	Deinze
1891	DE BRUYNE	Victor Marie	Halluin (Fr)	30/11/1871	Deinze
1897	DE CONINCK	Emile	Lens (Fr)	17/07/1877	Astene
1882	DE MEYER	Jules	Havre (Fr)	06/02/1862	Deinze
1888	DE MEYER	Julien	Rijsel (Fr)	05/03/1868	Deinze
1885	DE RUYCK	Jules Emiel	Halluin (Fr)	21/01/1865	Vinkt
1892	DE VOLDER	Jerome	Duinkerke (Fr)	25/12/1872	Petegem
1887	DE VOLDER	Justin	Rijsel (Fr)	15/05/1867	Petegem
1876	DE WEERT	Basilus	Roncq (Fr)	12/07/1856	Vinkt
1886	DECLERCQ	Gustaef Joseph	Roubaix (Fr)	14/07/1866	Deinze
1888	DECLERCQ	Felix	Roubaix (Fr)	20/10/1868	Deinze
1885	DEMEYER	Karel	Rijsel (Fr)	17/04/1865	Deinze
1890	DESCRYVER	Joseph	La Madeleine (Fr)	31/10/1870	Deinze
1885	DHAEYERE	Camiel Francies	Roubaix (Fr)	29/06/1865	Vinkt
1875	D'HAERYERE	Basiel	Halluin (Fr)	29/04/1859	Vinkt
1892	GEVAERT	Marcel Pieter	Lens (Fr)	24/04/1872	Deinze
1895	GEVAERT	Georges	Lens (Fr)	02/04/1875	Deinze

1897	GEVAERT	Prosper	Lievain (Fr)	14/05/1877	Deinze
1892	GEVAERT		Moeux-les-	05/06/1872	Deinze
		Karel Pieter	Mines (Fr)		
1899	GEVAERT		Sainghin-en-	03/06/1879	Deinze
		Julius	Artois (Fr)		
1899	GEVAERT	Julius	Sainghin-en-	03/06/1879	Deinze
		Alphonse	Mél (Fr)		
1877	GOEMINNE	Charles	St Clair (Fr)	12/11/1857	Petegem
		Louis			
1886	GOETHALS	Camille	Halluin (Fr)	03/08/1866	Petegem
1898	JANSSENS	Jules Joseph	Marquette (Fr)	28/03/1875	Vinkt
1879	KINTS	Eugeen Jan	Roubaix (Fr)	15/11/1859	Deinze
		Baptiste			
1887	LAMBERT	Jan Baptiste	Rijsel (Fr)	13/06/1867	Deinze
1890	LAMBERT	Ivo	Rijsel (Fr)	19/03/1870	Deinze
1892	LAMBERT	Constant	Rijsel (Fr)	01/01/1872	Deinze
1887	LAUWERS	Jan	Roubaix (Fr)	30/11/1867	Deinze
1887	LOBBENS	Emile	Loos (Fr)	17/04/1867	Wongerem
1873	MADOU	Charles	Parijs (Fr)	03/05/1853	Petegem
1887	ROGGE	Arthur	Roubaix (Fr)	15/04/1867	Deinze
		Auguste			
1889	SAELENS		Wambrechies	17/08/1869	Vinkt
		Louis	(Fr)		
1890	SAELENS		Wambrechies	14/10/1870	Vinkt
		Jan Francies	(Fr)		
1883	SCHATTEMAN	Edouard	Roubaix (Fr)	24/12/1863	Vinkt
1869	VANDAMME	Adolf	Rijsel (Fr)	06/01/1849	Deinze
1875	VANHEE		Fives - Rijsel	10/02/1855	Deinze
		Emil	(Fr)		
1879	VANLAERE	Karel	Tourcoing (Fr)	06/12/1859	Deinze
1882	VANLAERE	Pieter Paul	Tourcoing (Fr)	07/04/1862	Deinze
1883	VANLAERE	Francies	Tourcoing (Fr)	01/07/1863	Deinze
1883	VANOVERBEKE	Alfred Jules	Puteaux (Fr)	05/11/1863	Deinze
1899	VANSPEYBROECK	August	Roubaix (Fr)	14/12/1879	Deinze
		Joseph			
1868	VERSCHAEVE		Armentieres	08/05/1848	Vinkt
		Franciscus	(Fr)		
1897	VERSELE	Emiel	Auchel (Fr)	25/02/1877	Petegem
		Prosper			
1889	VINCENT	Emil	Roubaix (Fr)	24/09/1869	Deinze
1884	VLAEMINCK	Hendrik	Rijsel (Fr)	18/07/1864	Deinze
		Juilaan			
1883	VOUTE	Hyppolite	Rijsel (Fr)	03/09/1863	Vinkt
		Joseph			
1897	YDE	Juliaan	Auchel (Fr)	10/04/1877	Petegem

Claude Gekiere

DE FERRARISKAARTEN ALS BRON VOOR DE FAMILIEKUNDE

(vervolg van Leiestam 4/2010, p. 734 – 736)

Van de Kabinetskaart zijn drie originelen gemaakt. Een eerste bevindt zich in het Kriegsarchiv van Wenen. Dit exemplaar bestaat uit de verfriste assemblage van de originele planchetten en bevat daardoor een raster dat als hulpmiddel gediend heeft bij het overtekenen. Een tweede exemplaar bevindt zich in Den Haag, De Brusselse Kabinetskaart was origineel bestemd voor de opdrachtgever, landvoogd Karel van Lotharingen. Hij deponeerde zijn exemplaar in 1794 te Wenen, na een nederlaag tegen de Fransen. Dit exemplaar, dat zich thans in de Koninklijke Bibliotheek bevindt (Leeszaal Kaarten en Plannen), werd in 1922 in het kader van de compensaties voor de Eerste Wereldoorlog door Oostenrijk aan België overgedragen. In het Nationaal Geografisch Instituut wordt ook nog een calque bewaard, door de Nederlandse overheid ter beschikking gesteld in 1859. Dit exemplaar werd gebruikt bij de voorbereiding van de eerste kaart van het *Dépot de la Guerre* (stafkaarten).

De 275 kaartbladen waren vergezeld van een beschrijvende tekst « Mémoires historiques, chronologiques et oeconomiques sur les ... feuilles du N° ... de la Carte de Cabinet des Païs-Bas Autrichiens pour ... », die in totaal 4000 bladzijden informatie biedt.

De gereduceerde kaart, de voor verkoop bestemde “Carte Marchande”, werd opgevat als een vervolg op de kaart van Frankrijk (ook kaart van Cassini genoemd) en heeft ook dezelfde schaal (1:86.400) als de Franse kaart.

Deze kaart is op velerlei domeinen een belangrijke informatiebron. Men kan er een cartografische voorstelling van de administratieve grenzen van de Oostenrijkse Nederlanden en de Prinsbisdommen Luik en Malmédy-Stavelot op waarnemen, alsook vele enclaves en territoriale eenheden typisch voor het Ancien Régime.

De studie van de toponymie is ook interessant. Het is immers een volledige inventarisatie (gebaseerd op lijsten opgesteld door de lokale overheden) van de plaatsnamen. Ook de parochies, die dikwijls na de Franse Revolutie aan de basis lagen van de gemeentes, werden geïnventariseerd en voorgesteld.

De voorstelling van de bebouwing gebeurde in een aantal klassen. Waar in de stedelijke gebieden volledigheid onmogelijk was, werden in de rurale zones de individuele woningen voorgesteld. Door het gebruik van kleuren werden de fysische elementen van het landschap gedifferentieerd. Het bodemgebruik werd voorgesteld in een beperkt aantal klassen, waarbij het militaire nut van de klassen duidelijk is (bossen al dan niet met kreupelhout, bebouwde-onbebouwde gronden, hagen, ...). De memories van toelichting geven verder commentaar over de teelten en het potentiële bodemgebruik.

Daarnaast besteedt de kaart aandacht aan het wegennet, waarbij de memories van toelichting de seizoensgebonden bruikbaarheid beschrijven. De mijnbouw en industriële verwerking wordt in kaart gebracht met toelichtingen in de memoires.

Hieronder enkele voorbeelden uit de legende bij de Kabinetskaart:

(wordt vervolgd)

Guido Demuynek

**STATEN VAN GOED IN HET FONDS VIERSCHAAR GRAMMENE
- MACHELEN**

(vervolg van Lciestam 4/2010 p. 739-740)

14/4/1740: Pieter TUYTSCHAVER fs. Christoffel + Machelen
x Joosyne VAN STEENKISTE fa. Jan wed., waarvan 4 K:
Philips, Frans, Marie Anna en Angnesse
VP: Philips TUYTSCHAVER broer van de overledene
(Joosyne VAN STEENKISTE xx Joannes REVEELS).

Bundel 17: periode 1740-1749

5/2/1740: Marianne VAN BIESBROECK fa. Gaspact + Machelen 26/12/1739
x Frans VAN RECIEM fs. Pieter wed., waarvan 1 K: Isabella 7 jaar
VM: Ferdinandus VAN BIESBROECK fs. Gaspact
(met R.B. dd. 30/1/1741 door Joannes Ferdinandus MEIIEUS baljuw).

18/4/1740: Joosijne VERMANDELE fa. Jan + Grammene 8/9/1740
x Joseph VAN OVERBERGHI fs. Jacques wed., waarvan 5 K:
Jacobus 18 j., Lieven 15 j., Marie 12 j., Guillielmus 8 j. en Isabelle 2 j.
VP: Joseph VAN EECKHAUTTE;
VM: Adriaen VANDE WALLE.

27/2/1741: Isabelle BRUYNEEL fa. Adriaen
+ Kruishoutem heerlijkheid van Haumeersch 11/1/1741
x Jan VANDEN BROUCKE fs. Joos wed., waarvan 2 K:
Elisabeth 18 j. en Baerbariene 15 j.

25/9/1741: Joanne Therese DE SMUL fa. Jan
+ Machelen heerlijkheid Vossenholle 10/4/1741
x Marcus DE VOSCH fs. Anthone +, waarvan 4 K:
Pieter, Louys, Joannes en Marie Anne
VP: Anthone DE VOSCH in Kruishoutem;
VM: Pieter DE SMUL in Olsene;
xx Joannes DE VRIESE fs. Christiaen wed., waarvan 2 K:
Christiaen en Marie Franchoyse
VM: Pieter DE SMUL in Olsene.

26/2/1742: Francois VANDER MEIREN fs. Baltazar + Machelen 4/8/1741
x Therese THIENPONT fa. Pieter, waarvan 8 K:
Pieter, Francois, Joannes, Baltazar, Isabelle Clara, Pitronelle, Angeline
Francoise en Joanne Rose
VP: Joannes VANDEN BULCKE;
VM: Pieter THIENPONT.

11/9/1742: Franchoise DE JANS fa. Jan + Grammene april 1741
x Joannes VAN DORPE fs. Jacobus wed., waarvan 5 K:
Philippus Jacobus 12 j., Joanne Marie 11 j., Marie Francoyse 7 j., Petrus
Joannes 3 j.; Carline +
VM: Pieter VAN DIERDONCK in Aarsele.

- 11/4/1742: Marianne BRUYNEEL fa. Jan + Petegem-buiten januari 1742
 x Charles DE CLERCK wed., waarvan 4 K:
 Philippus, Christiaan, Joanne en Judoca Livyne
 VM: Adriaen DE CLERCK.
- 15/7/1743: Rekening Bewijs door Francois BLONDEAU in Kruishoutem
 Sterfhuis Jan VANDEN BROUCKE fs. Joos
 + Kruishoutem "heerelijchede van haumeersch" 19/4/1742
 x Marie MINNAERT +, waarvan 1 K:
 Joanna + x Lieven Baert waarvan 1 K: Pieter Joannes 15 j.
 xx Isabelle BRUYNEEL fa. Adriaen, waarvan 2 K: Elisabeth 19 j. en Baerbarine 16 j.
- Zonder datum: Joannes DE VOGHELAERE fs. Victor + Machelen 12/4/1743
 x Joosijne LOWIE +, waarvan 2 K: Pieter en Philippus meerderjarig;
 xx Joosijne DE VRIESE fa. Christiaan wed., waarvan 1 K: Franchois 7 j.
 VP: Pieter DE VOGHELAERE; VM: Judocus DE VRIESE broer van de wed.
- 2/12/1743: Tanneken VERLOOVEN + Machelen 21/12/1742
 x Alexander DIERKENS +, waarvan 5 K: Jodocus en Lievyne meerderjarig;
 Joannes BOONE x Pictronelle; Cornelus en Joanne wezen
 VP: Cornelus DIERKENS oom van de wezen in Deinze.
- 29/7/1743: Janneken VAN DAMME fa. Joos + Machelen januari 1741
 x Joannes DE WEIRT fs. Jan wed., waarvan 1 K: Albertiene 20 j.
 VM: Frans MESTDAGH.
- 14/5/1743: Jacquemijntien VAN OOST fa. Jacques + Grammene 19/4/1743
 x Lieven LANDTSCHOOT +, waarvan geen K;
 xx Judocus STEYAERT fs. Joos wed., waarvan geen K;
 Erfgenaam: Pieter DE BEU x Adriaene JOOS fa. Jacobus en Françoise VAN
 COPPENOLLE (deze laatste halfzuster van de overledene).
- 20/12/1745: Joanne PAPPENS fa. Denijs + Petegem-buiten
 x Joos VAN OOTEGHEM fs. Joos +, waarvan 1 K: Joannes Baptiste
 VP: Joannes VAN OOTEGHEM halfbroer van de overledene
 xx Louys HUYS fs. Jan wed., waarvan 3 K: Jooseph, Joachem en Joosijne
 VM: Judocus DE SMET.
- 5/12/1746: Frans VANDEN BERGHE fs. Joos + Machelen 5/8/1746
 x Apolonia HUYS fa. Joos wed., waarvan 2 K: Elias 6 j. en Jooseph 4 j.
 VP: Joos VANDEN BERGHE grootvader; VM: Joannes Philippus LAMS.
- 27/6/1746: Jacobus CEUNES fs. Joachim + Machelen 13/6/1745
 x Marie Joanne VERTE fa. Frans wed., waarvan 7 K:
 Frans 13 j., Adriane Piternelle 11 j., Guillelmus 10 j., Joannes Baptista 8 j.,
 Angelica 6 j., Isabella 4 j. en Joanna Theresia 2 j.
 VP: Joannes CEUNES in Waregem; VM: Franciscus VERTE in Bavikhove
 (Marie Joanne VERTE xx Frans BOONE).

(wordt vervolgd)

Guido Demuyne